

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:
Főtit. Hermann-udvar 1. emelet,
a külső folyosón.
Bérmontelen leveleket csak ismert
kéztől fogadjunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főtit. a törvényszék melletti Neumann-
házak utcára nyíló helyiségében.

Hirdetések díjszabály szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

Megjelenéstől és ünnepek után is

Előfizetési árak:
Helyben hazhoz hordva:
Egész évre 12 fr.
Fél évre 6 fr.
Negyed évre 3 fr.
Egy óra 1 fr.

Vidékre postán küldve:
Egész évre 14 fr. — kr.
Fél évre 7 fr. — kr.
Negyed évre 3 fr. 50 kr.
Egy óra 1 fr. 20 kr.
Hirdetések helyben fizetendők.

A távollévő képviselők.

Budapest, október 15.

(—th.) A Janszki-ügyi kérvények vitáját a képviselőház végre befejezte, imponans többséggel fogadva el a kérvényi bizottság nézetét, mely szerint a hadsereg-ügyben a felséges uralkodó emlékeztetés leírata után semmi intézkedésnek szüksége fenn nem forog. Vége van tehát ennek az ominosus ügynek, melyet főleg a szélsőbal makacs agitációja nemzeti érdekeink nyilvános kárával oly hosszú életre segített — s busulnak ellenségeink, hogy a kormány s a többség bölcsessége végre megszüntette a nemzet s hadsereg közti viszony rosszbabulásának, elmérgesedésének esélyeit.

Hanem most nem erről akarunk szólni. "Távol volt kétszázöt képviselő" — írja e szavazásról az országgyűlési tudósítás. A képviselők egy nagy része tehát évről-évre hanyagabban kezdi teljesíteni törvényhozási kötelességeit. Meglehető régi tapasztalás ez, a törvényhozási viták szónokai a különféle tárgyaknál majd mindig ugyanazok, a bizottsági munkálatok férfiai szintén, s természetesen kevés kivétellel a távollétek tündöklök is. Mi szükséges van az országnak drága pénzben e heréket tisztelvényben, tekintélyben s szittva életben in dulci jubilo tartani? E kérdés már sokszor fölvetett, s mindenesetre a képviselők száma apasztásának törvényhozási végrehajtásában fogja megoldást találni.

Mi határozottan meg vagyunk győződve, hogy az országra nézve legalább is haszton volt a Janszki-ügy feletti ezen ismételt hosszú, fárasztó vita: de hát az ellenzéki pártok ezt erőszakolták, s így a képviselőknek pártkülönbség nélkül kötelességük lett volna egy szálig örüllőn maradni. S mégis, a szavazás fontos actusának hiányzott kétszázöt képviselő. Majdnem az összes képviselő fele nem tartotta érdemesnek a fáradságra jelen lenni e fontos szavazásnál, előbbre valónak tartották magánügyeiket, talán élvezeteiket is, mert hogy valamennyien betegeg lettek volna, az csakugyan bízhatatlan. Vagy pedig lehető volna, hogy a távollévő urak resteltek meggyőződésük szerint szavazni s így, hogy igent vagy nemet mondaniok ne kelljen, inkább távol maradtak?

Mindenesetre az elvállalt kötelesség lanyha felfogása volt az ok a legtöbb elmaradásra. S mit szólnak ehhez a választók, meg lehetnek elégedve az ily

jeles képvisellel? Ha most, az országgyűlés utolsó ülészakájában sem tudják e jeles képviselőket kényelmességi mániájukat leküzdeni, most mikor ugyszólván már küszöbön van az öt évre szóló új választások végrehajtása, hogyan fogják e jó urak képviselői kötelességeiket teljesíteni akkor, ha most beutniok sikerül, s öt évig nem remítik hanyagságukat, kötelességeifélt lelkiismeretlenségüket a választások fenyegető esélyei?

A választó közönség kötelessége a képviselőházat az ily sportpolitikusoktól epurálni. Csak oly jelöltre szavazzon mindenki, akinél egyéb szükséges és elengedhetlen qualificatiók mellett a kötelesség teljesítésének törhetlen érteke is nyilvánvaló. Csak oly képviselő választandók, akiknek jelleme teljes biztositókat nyújt arra, hogy elvállalt kötelességüknek képesek is, meg akarnak is megfelelni. Kötelességük ez önmaguk iránt s az ország iránt, melynek parlamentarizmus hírére e mondott baj súlyedéssel fenyegeti.

**Meghívás. Az arad-városi szabad-
elvű párt nagy választmánya f. évj
október 20-án, d. u. 4 órakor a
Krispin-féle teremben ülést tart, melyre
a t. választmányi tagok ezuton is
meghivatnak.**

Az elnökség.

Országgyűlés. A képviselőház pénteki ülésén a pötbirákra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalatott. A kifejtett vitában résztvettek: Literáty elnök, Teleszky István, Fenyvesy Ferencz, Fabiny miniszter és Gáll József. A törvényjavaslat a Teleszky által beadott módosítványokkal fogadtatott el, melyekhez az igazságügyminiszter is hozzájárult és e szerint akként módosított az igazságügyi bizottság által szövegezett törvényjavaslat, hogy a budapesti táblán 71 első és 71 másodfokozatu, a marosvásárhelyin 13 első és 14 másodfokozatu bíróban állapítottat meg a létszám. Az előléptetés akként történik, hogy addig, míg az első fokozatbeli bírák létszáma a megállapított számra le nem esik, minden két üresedés esetén az első fokozatban az egyik hely megszűnik, a második előléptetés által töltetik be.

Következett volna ezután Tisza miniszterelnök válasza Rácz Géza interpellációjára, de mert az utóbbi nem volt jelen, a válaszadás elmaradt.

Ezzel az ülés véget ért.

Egy egész sereg Titán lehet pedig, aki egyenrangú ironik (tetszik tudni, „seribi” rnek.) tartja magát az aradi írók és hírlapírók photographie-kiállításában, „karmelyikkel. A mellőzött haragvó indulata így gunyoros reflexiókra ad alkalmat. „Kérlehetetlenül” hűnek mondják egyik-másik arczképét, míg a commentár sorait — a hogs vidéken szokás, — igyekeznek illuzoriussá tenni.

Pedig a könyv (megérdemi e nevet), igen csinos és tartalmas és ötlet, hogy egy intelligens város, fárasztó közműködésben kiváló alak: it körülveszi a népszerűség s nyilvánosság nymbusával, igen jogos és időszerű.

Ott van különben a finom velin-lapokon Arad intelligentiájának színe-java. Azck is, a kik irnak, és azok is, a kik olvasnak. Es itt nem acceptálhatom azt a Petőfi-társaság egy rosszul sikerült felolvasó ülése alkalmával született tudjátékok, hogy a társaság tagjai közül, a kik tudnak írni, azok nem tudnak olvasni, és a kik tudnak olvasni, azok nem tudnak írni . . .

Természetesen a könyvben a professzionális újságírók lettek meg legnagyobb elégtételeket. Ezen a pályán különben is (mi, czébeliek, tudjuk legjobban) nagyon kevés az elismerés, és a babér csak úgy lakomák alatt kaczerkodik reánk, tálakban és nem koszorúkrol. Felemlünk szájakat a közélet mindennapiasságából és magunk legbüszkése porban maradtunk. Most hát ott a nimbus. Beh kevesen ismerik az árárt! Azt a lélek, és idegölő munkát, mely a szerkesztőségek (a gondolkodás e műhelyeinek) irasztala mellett foly nap-nap mellett, szakadatlanul.

A görög keleti szerb egyházi zsinat októberhó 20-án ül össze, a congressus pedig november 9-én. Királyi biztosság — Cseh Edét, az eddigi királyi biztost, komoly betegsége akadályozván abban, hogy e tisztelet tovább is betölthesse — Nicolich Sándor, Pancsova és Verseez városok főispánja nevezett ki s az e részbeli legfelsőbb elhatározást legközelebb közölni fogja a hivatalos lap. Nicolich Sándor a magyar közéletnek rég ismert alakja. Huzamos időn át volt országgyűlési képviselő s azon férfiak közé tartozik, a kiket pártkülönbség nélkül tisztel és becsül mindenki. Nicolich a magyar államcszme rendületlen híve s az ő kir. biztossága a legnagyobb garancia, hogy a szerb egyházi ügyek autonóm intézése elé megnyugvással, a létező ellentétek kiegyenlítése elé jó reménnyel s a zsinat és congressus működése elé azzal a bizalommal nézhetni, hogy bármi történék is, a magyar államigazgatás körében meg fognak oltalmaztatni. Nicolich eddig is élénk részt vett a görög keleti szerb egyház autonóm működésében s a congressusi állandó biztosságnak is huzamos időn át tagja volt.

Bum-bum generálisok és szónoklatok.

Budapest, október 15.

Nem vagyunk Mocsáry Lajossal egy véleményen, és nem fogadjuk el ama felterveztést, sőt ha mint vádat alkalmazza, határozottan visszautasítjuk, már azt t. i.: hogy Magyarországon a nemzetiségek martyromságot szenvednek. De amint nem fogadhatjuk el a tulzást ezen a téren, ugy nem fogadhatjuk el ama téren sem, mely a chauvinizmusnak netovábbja, s a nemzetiségekkel szemben felállított követelések, képtelenségek. Ma legalább még azok, és pedig azért, mert türelmetlenséggel sok időt igénylő nagy czélt elérni, zaklatással és erőszakoskodással rokonszenvet nyerni nem lehet. Na már pedig amit egynémely képviselőnk a hadsereggel szemben követnek, az merő chauvinizmus és semmi más, mert a hadsereg nem magyar tagjaival szemben oly követeléssel állnak elő, mely magával a lélektannal ellenkezik.

Ugy látszik, kezdik elfogadni ma állításunkat, hogy amit ok hadsereg szellemé« czimen illetnek, az tulajdonképpen nemzetiségi szellem, mert ime ezek a tünetek a hadsereg magyar tagjainál nem észlelhetők, pedig ha általános szellem volna, akkor a magyarok sem képeznének kivételt. Rá kezdenek jönni, hogy a magyar érzelmeikkel olykor ellentétbe jövő szellem nem a hadsereg szelleme, hanem egyes, nem magyarul érző nemmagyarul gondolkozó,

A magyar közönség — fájdalom, — még mindig nincs abban a helyzetben, hogy a journalistica embereit a külföldihez hasonlóan bírja pussirozni. A dalt a mi „névtelen hőseinkről” a fiatal Abrányi megírta, de alig merem állítani, hogy a szép vers szavai nem maradtak kiáltók a pusztában

Különben, pardon! Most veszem észre, hogy reclam-társzéd akarva írni az Aradi képes Naptár-ról bepanaszoltam a közönséget a közönség előtt a hírlapírókért. De legyen ez nézve most el ezt ury kegy, hiszen olyan ritkán beszélünk mi magunkról, hogy a naptárnak reánk eső része a legerősebb jogosultságot bírja az egész kötetben.

Az egész város tehát az aradiakról beszél, a kik most írásban és képekben kaphatják egy olyan forintért, a melyért mindenki otthon fogja magát érezni Aradon és azonkívül, hogy a városházától kezdve megtudja minden közhivatali helyiségnek az adressét, köt egy fél óra alatt annyi férfi-ismeretséget, hogy különben négy Kaiserrock-ot és tíz tuzezert kesztyűt tenne tönkre a míg ez más uton sikerülne.

Es itt elérkeztem ahhoz a ponthoz, a hol be kell vallanom, hogy haragszom a Naptár szerkesztőjére. Tegnap az „Aradi Közlöny” előszámlálta, hogy kik vannak benne a könyvben megörökítve. Olvashatta mindenki, hogy a mi aranyos tollu s nehéz gyászú Hajnal-kánok közül, a kit ugy is a mi czéltünk szerencsés tagjai közt birni, nincsen ott egy aradi nő se dísznek

— Hogy lehet valaminek nagy sikere a szépek nélkül?

nem a magyar nemzethez tartozó egyén szelleme.

Es azt gondolná az ember, hogy a helyzetnek ezen felismerése az illető szónóló uraknál más nézetnek s így más kiindulási pontnak fog helyet adni, hogy a más nemzetiségű egyén érzelmeivel és gondolkodásával szemben a chauvinizmussal némileg alább hagyunk, s amit megkövetelünk magunknak, megadjuk másoknak is. De korántsem úgy van. A t. szónóló, azon, hogy eddig a »hadsereg szellemének« vallott szellem tulajdonképpen a hadsereg nem magyar tagjainak a miénktől eltérő nézete, gondolkodási módja és nem más, egyszerűen túlérték magukat, s azzal a valóban megfoghatatlan követeléssel lépnek elő, hogy amint a tót mondja: »szczko jedno«, akár a hadsereg szelleme, akár a nem magyar nemzetiségűek egyeseinek a miénkkel nem éppen azonos nézete, az mind egy. Annak nem szabad lenni, azt nem lehet túrni, mert a hadsereg közös hadsereg, közös a czél, amely fentartja és a miért küzdeni van hivatta. Ebből aztán kimagyarazzák, hogy a magyar nemzeti eszméért és alkotmányért a hadsereg minden tagja, bármely nemzetiséghez tartozék is, hevülni és lelkesedni köteles.

Es aki azt hinné, hogy ez nem így van, hogy a t. ház egynémely szónokai ily képtelenségeket nem követelhetnek, utalok Apponyi Albertnek f. hó 11-kén mondott parlamenti beszédére, melyben e követelés szóról-szóra fennáll, s pártja által helyesléssel fogadtatik.

Nos hát kérem, ha ez a chauvinizmusnak nem a legtulfejlesztettebb neme, hanem józan követelés, akkor ezzel a józan követeléssel a birodalom valamennyi nemzete előállhat és megkövetelheti a hadsereg minden tagjától, hogy az ő nemzetiségi nézeteivel ellentétes nézetet ne valjon, a cseh avagy német eszméért mint ő, éppen ugy hevüljön, s alkotmányára az esküket letegye. Mert mi jogczimen követelhetik ezt a közös hadseregtől csakis a magyarok, kik a közös hadsereg fentartásához 100 után csak 30 százalékkal járulnak, a hetvenet pedig, kétharmadrésznél is többet, amazok fizetik. Nos uraim, és ha a birodalom többi nemzetiségének eme követeléseit is teljesítjük, akkor lesz a mi hadseregünk esküjéből, meg a különböző nemzetiségek érzelmeinek magáévá tételéből egy olyan madrigal, hogy aki

Sokáig gondolkoztam a mellőzés felett, Végre a legfurfangosabb számításra bukkantam.

A könyvet körülbelül minden férfi megveszi. Ez már a férfiak érdeklődéséhez tartozik.

Ha abban pedig egy tábor emlegetett férfi van, lehetetlen, hogy meg ne vegyék a könyvet — a nők

Különben, ime meleg gratulatióknak a szerkesztőnek: M u r a i Károlynak!

Türös Tiv. dar.

Holmi egymás.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Kezdkjű várt vendügnökkel. Vártuk s mégis oly kelletlenül riordjuk neki, hogy szabad. Az ősz ez a hivatalos látogató, az ősz jelentette be a héten hivatalosan, hogy vendügnök akar lenni. Nem olyan ő már, mikor bágyadtan, de mégis mosolyog. Sir szüntelen. Panaszosan zörren az elfonyadt fálével, a mint rázuhog az ég kövér könye, tehetetlenül hintálja ide-oda, míg suttogva buvik el a száraz avar között. Az enyészett gyászfátyla us bevonja a kopárnan maradó fűszálakat, s a mint a mostoha fagyos sugár meglátogatja, ezüst sugarakat dob vissza a szembe.

Csodálatosan szomorú kép az a mérges szép. A természet halodlásában is megörzi tisztelőinek hódolatát, halálában is van valami különös, valami bámulatos

S igrén az én partitürám praeludiumában (mit Boránd — Maurice Claude festészenés oly nehezen ejtett ki a „Coralie fiában) erős gyanunak teszem ki czikkemet, hogy abban is létezik egy c s e p p m é r e g .

Nos, mert mi is az a csepp méreg? (Gyanu, amit Somlyó a hét elején, a saját javára oly hatalmasan definiált.

Ha tehát én a saison-czikkek elcsépeit

beveszi és az esze el nem megy, az Jupiternek született; ha pedig a többiek követelését el nem fogadjuk, az lesz belőle egyszerűen, hogy ok se fogadják el a miénket.

Nos hát méltóztatnak látni, hogy a túlságos chauvinizmus, ellenzékiesség vagy mi, néha a legokosabb ember belátását is elhomályosítja, s olyat mondat meg egy Apponyival is, melyet ha jól meggondol, nem lehet, hogy ne resteljen.

S ha most már ott állnánk, hogy Magyarországon a magyaron kívül más nemzetiség nincs, akkor ezen a szellemi anomálián, egy különvált önálló hadsereg felállításával mindenesetre sejtethetnénk, de miután Magyarországon, a birodalom valamennyi nemzetisége extra képviselve van, ergo a nemzetiségi szellemet semmiféle különvállás és önállósítás által megszüntetni nem lehetne. Igaz ugyan, hogy azzal a hadsereggel másképpen beszélhetnénk, hogy erőszakoskodhatnánk, zsarnokoskodhatnánk és elnyomhatnánk bennük a miénkkel nem egyező vélemény kimondását, megsekküdtetnénk őket az alkotmányra. És mit érnek velem? Azt, hogy az ily eljárással csak a gondolat nyilvánítását nyomhatnók el, de a gondolatot nem, hanem igen is fokoznók bennük az ellenszenvet és elkeseredést amaz alkotmány ellen, melyre megsekküdték ugyan, de a mely alkotmányban az ő megölő betűjüket látják. És higgyék meg nekünk az ellenzék igen tisztelt szónólói: ez a közös hadsereg Magyarországnak ezer szerencséje, mert ez az, mely a magyar chauvinistáknak annyira legalább korlátot vet, hogy nem erőszakoskodhatnak és meggondolatlan cselekedetekkel a nemzetiségeket nem ingerelhetik a nemzet ellen. Mert ha a magyar chauvinistáknak a hadsereg kérdésénél ime feltűnt fáján állna, oly gyűlölség fejlődne ki köztünk s a nemzetiségek közt mihamarabb, mint a bolgárok és oroszok közt kifejlődött, noha azok rokonfajok, s Oroszország csak imént szabadította fel a bolgárokat.

Ezerszer és ezerszer igazolta már a tapasztalás, hogy a türelmetlenség olykor valóságos átok. Az orosz politika kudarcait is ez okozta a Balkánon. Már alig várta, hogy ezeket a balkáni államokat felfalhasa, s ezen falánságát türelmetlenségével minden pillanatban elárulta. Remeg a balkáni államok függetlenségétől, s azok ép-

accordjait ütöm meg, a csepp méreg mindig megmarad az olvasó lelkében, hogy ennek sincs most egyéb tárgya a héthől, mint megemlékezni azon ernyőtáborról, melyre az ősz eső kövér cseppje zuhogott.

Legyen. A csepp méreg actualis fontosságra helyezkedett, mivel a városi színházban két estén is repertoire-on volt, miben aztán szintén van egy — lehet parányi — csepp méreg, hogy Krecsányinak sincs gazdag s kimeríthetlen repertoire-ja!

De ez igazságtalanság. Van ugyan valami abban, mert udvözti éppen az Udvöz-kével. De hiszen éppen pénteken most már negyedszer volt a színpalon ez a sokat jelentő szó: e s z i n p a d o n e l ő s z ö r . Mi a következő reminiscentiát észleli fel bennem? Nevezem a falut, hvá Thalia seregének egy szárnya eljutott: Tizháznak (evvel térbeli kiterjedését is eléggé világosan megmondtam). No ott bátran lehetett a színpalon még a „Bányarém” remes alkalmiságot ispremiának jelenteni. Miért? Mert sohasem volt ott színpad. Minden előszőr került ott a világot jelentő deszkára. Hát hiszen, ha e dolog hasonlat akar lenni, sántítok egy picinyt, elismerem, de furcsa, mikor egy elfelejtett régi ócskaság, a mit az elődök nem érdemestettek az aradi színpadra hozni: — ~~egy~~ csak nagy garral jelenti magát, mint premiere.

De ne kalandozzunk oly messze! Még utoljára is azt hinné valaki, a Krecsányi érdemeit akarjuk megnyirbálni.

Hamleti töprengés fog el, valahányszor több drámát nézek végig ez időnyben. Olyan különös varázssal vette körül a véletlen fáttana a Czanyuga nevet. Érdekesebb tették láttatlanul, az eljutott hírek személyét és játékát. A kíváncsiság apróppézzével adóztunk neki már akkor is, mikor először megzundult szabályos accentusa.

Nos, és én nem bántam meg, hogy kíváncsi voltam. Mégis, mondom, olyan kritikai töprengés dúl bennem, noha nem vagyok színházi kritikus. (Nem is a legőrszább álla-

pen ezért pártolnak el tőle, s önként keresik föl amaz állam védnökségét, mely nekik függetlenséget ígér.

Avagy ki ne undorodnék meg a Kaulbars eljárásától, mely pedig nem másból mint kormánya idegességéből és türelmetlenségéből származik. Rá akarja erőszakolni a bolgárokat, mit különben a bolgárok magok kértek volna, az orosz védnökséget. És volt rá, meg lesz rá számtalan eset még, hogy amibe olykor az emberek önmaguk is beleegyeznek, s a minek szépszerével megnyergetnének, erőszakoskodás és zaklatás által csak megcsökönösítenek, s halálos ellenségei lesznek az eszmének, melyet különben elfogadtak volna.

Hogy a jelenleg Magyarországon élő nemzetiségek, különvált és külön ajku nemzetiségeknek örök időken át megmaradjanak, abban nincs semmi ratio, mert nem jár vele semmi előny, hanem inkább jár vele hátrány, amit az emberek előbb-utóbb maguk is belátnak, s ha nem ijesztgeti, riasztgatja, erőszakolja őket senki, a maguk javára szépecskén megszokják a gondolatot: hogy Magyarországon mégis csak a magyar a házigazda, s így annak, hogy valaki a saját hazájában folyton idegennek tekintse s tekintesse magát, nincs értelme. S ezzel a nemzetiségi separatismus czéltalan és semmi előnnyel nem járó csökönösége engedni, aztán megszűnni fog. Ki merem ezt mondani a legvadabb nemzetiségi agitátorokkal szemben. Ki merem mondani, hogy az ő életük csak addig tart, amíg a magyar nemzet az észszerű türellem útjára nem lép, s a nemzetiségeket valódi testvéreül nem tekint, mert amint ez beállt, s a nemzetiségekkel őszintén fogunk kezni, minden arrogancia, zaklatás és követelés nélkül, mint az ország urai és rendelkezők, csakhamar fel fogjuk keltetni bennük a vágyat, hogy hozzánk hasonlóakká legyenek.

De Bum-bum generaliskodással, Kaulbarskodással, bum-bum szónoklatokkal és czikkezzekkel nem fogjuk elérni soha! Mert hát ne tévesztük szem elől, hogy a katona is ember és állampolgár. Szolgáltatban legyen katonára, mivel az alkotmányos király parancsa és a vezényszó rendelkezik, de hogy szolgáltatást kívül is katona legyen és kukanni se merjen, azt, embertársunktól követelni: barbarizmus. Ha pedig belátjuk, hogy igenis, neki is éppen úgy lehet véleménye mint másnak, megint csak furcsa dolog azt követelni tőle, hogy e véleményét csak akkor merje kimondani, ha egyezik a miénkkel, különben alkotmányt sért és ellentétbe helyezi magát a nemzeti közszellemmel. Mert ugyan hol van az megírva, hogy minden, a monarchiában lakó nemzetiségnek magyar fejjel kell gondolkoznia, saját nézetét nem szabad velünk megismertetnie, kölcsönös véleménycsere nem szabad velünk váltania, hanem feltétlenül meg kell hódolnia bármely kávéházi politikus-

pot is az, ha a legújabb revanchet tekintjük a szüvész urak részéről.)

Mondom nem vagyok tisztába. A „Caesp mérégénél” (jellesen meghódított az a mélyhangú szabályos declamálás, azok a helyen való gesztusok és azok a szendén tündöklő kékszemek. Azt mondtam, ilyen szerelem, az a menyország. Ne, de az „Arany ember”-ben és minden oly darabban, hol Hunyadi Margit is az ő tüzös s mindent meggyújtó, mondhatom romboló szüvenvedőjével az emberben levő vért felbizsergeti, a dicsőségért való gyönyörű háború.

Olyan háború az, hol a legtöbbször mind a két küzdő győz. Amaz olyan, mint a leglangyabb tavaszi eső, emez olyan, mint a kánikula legtüzezebb napugarai. A hogy Czanyuga a szerelem hűz-czát végig küzdi, olyan az észak szerelem; a hogy Hunyadi tánczoltja bennünk az idegeket, az a forró égvé, perzselő hatalma. Amaz a szerelmes, mert széri; emez szeret, mert gyűlölvé szerelmes.

Mondjam-e tovább, mondjam-e, hogy nem vagyok tisztában... De ne értsenek félre: én házas ember vagyok, bár bizony, ha a teledkönyvnel utánna nézne valaki, aligha találkozik ott nevemmel... Készen vagyunk. A Hyman bilincseiben vagyok, haz nélkül.

Sebal! Végig danolom ebellei bánatomat. A héten állt elő ennek lehetősége. Dalárdát szervertünk. Tajna lesz ki-kinek a hivataloskodás után jó kedve penderült, egyet dalolni szomorú sorsán. Van egy reformtervem. Nehogy összetévesztessék az új Vereim a létező dalár-egyesülettel, nevezük el az új intézményt, tagjaira való figyelemmel: hivatalos gondokat reparáló egyesületnek.

Két napon át tartott a városi közgyűlés is, mint az eső. Amaz a napnak egy részét vette igénybe, utóbbi hasonlított az özőn viz két napjához, nem állt meg csak egy pillanatra is. Az igaz, hogy a városi közgyűlés sem állt meg, mikor elindult a szóár. Városváratást egyre győzték a szóval. Nagy igazság van abban, hogy ez a municipium egy kis ministur-országgyűlés.

Legutóbb is volt interpellatio, közbeszó-lás és derűtség, akár egy kis parlamentben.

nak bármiféle nézete előtt, ha az Magyarországról vagy a magyar nemzetéről van mondva.

Na már kérem, ez a követelés valóságos absurdum, pedig méltóztassanak elhinni, hogy amit egynemély lap és szónok akar, az ide vergál. Mert vagy nem szabad annak a katonatisztnak véleményét nyilvánítani és akkor ne merjen érintkezni civzil emberrel, vagy ha szabad, de az a vélemény a mi véleményünkkel nem egyez meg, ne méltóztassanak azt rögtön az újságba írni, vagy az illetőt provócálni, és beharangozni az országot, hogy ime ismét egy merénylet a nemzet ellen!

Lélektani axioma, hogy sérteni csak szántsándékkal lehet. Az akaratlanul avagy sértési szándék nélkül kimondott szót jóvá lehet tenni egy: pardonnal; a cselekedet, annak kijelentésével, hogy akaratlanul, sértési szándék nélkül lett elkövetve, nem sértés. De azért nincs rá eset, hogy ha egy katonatiszt véletlenül mond avagy elkövet valamit, amit a magyar nemzet sértésének vehet, ha mindvégig kiabálja is a pardont, hogy megkegyelmezzünk neki.

Nos hát kérem, az ily túlzásokkal nem fogunk ám elérni semmi jót. Én, mint privát ember is megkövettem attól a katonatisztól, hogy ne sértsen, mert privilegizált sértegetési joga senkinek nincs a világon, annál inkább megkövetelheti egy nemzet, amde odáig vinni aztán az érzékenységet, hogy az a katonatiszt végre ne tudja, hogy az a katonatiszt meg és mivel nem, ergo ne merjen szólni, avagy társaságot kerülni: hát ez, a közös gyűlölet megteremtésére a világon a legjobb rendszer.

Követelni könnyű, a parlamentben, tehetséges szónoknak hangzatos beszédek tartani szintén könnyű, de a gyakorlati életben is helyesen alkalmazható indítványokkal állni elő, az már nehéz és többnyire nem tetsző dolog, mert valóság lévén, nincsen benne poezis. Na már pedig szónokaink nagyrésze többnyire a poezissal hódít, mert ha szónoklatának realitásáról a poezis czafrangjait leszedjük, alig marad valami megemészteni való. Ilyen poezis az Apponyi határozati javaslatra egy szóig, s ha a nemes gróf kormányképtelenségéről meg akarnánk győződni, csak azt kellene rá bízunk: Am vigye hát keresztül a javaslatot.

G. B.

A szabadelvű párt a delagatióban.
Az országgyűlési szabadelvű párt pénteken délután 6 órakor Vízolyi Gusztáv elnöke alatt tartott értekezletén első sorban kijelölték a közös ügyek tárgyalására kiküldendő országos bizottság a rendeztatókát: Andaházi Pál, Andrásy Tivadar gr., Apponyi Albert gr., Abrányi Kornél, Bausznerné Guidó, Bárczay Ödön, Bende Imre, Beöthy Akos, Bethlen Ödön gr., Bohus Zsigmond, Boros, Balint, Csernátony Lajos, Dániel Ernő, Falk Miksa, Gáll József, Grünwald Bela, Harkányi Frigyes, Hegedüs Sándor, Horváth Gyula, Ivánka Imre, Jokai Mór, Keglevich István gr., Kresztics György, Kubinyi Árpád, Lati-

Az interpellatiót Müller mondta el leutoban. Udvarias szavak voltak azok, és pompásan hízelték a — stenographus számára. Megkísérelték a kimondott „tisztelet a polgármester urnak”-féle kijelentéseket papírra pönöríteni. Ment szépen. Még a mellett rátertem arra is, hogy kipönörítsem a magam sarjdzó bajuszát...

De maradjunk még kissé a közgyűlésnél. Hisz az is esemény és pedig heti esemény. A második nap már komor hangulattal kezdődött az ülés. Szótalan volt a „ház.” A referáló jegyzőknél is jóformán jobban hangzott az ablakokat verdes eső. Az akták egyre jobban szaporodtak ott, hol már kétsz határozatokká avangiroztatták. Furcsa vándorlás az nagyon! Alig két decimeter az útja, s mégis mily hatalmas változás teremt. Amott holt betű, itt élő hatalom.

Szeretem azokat, a kik specialisták. S részemről az encyclopedisták sohasem lehetnek kedves emberek, többet tudnak, vagy többet mutatnak, mennyit az ember irigység nélkül elbirhatna.

Pompás szereposztás az, ha az egyetem tudományt mesterkeznek rendezik, osztják el.

Ilyen okoskodásom mellett igen örülök, hogy a záróirat Müller foglalta le, a zabot Steiner (tréfán kívül) occupálta.

Ok szakemberek Steiner, mint szakember szerzte a legtöbbet a derűtlenségben. Annyira lejjebb szállított mindent a diadalában, hogy a polgármestert is elnevezte „tekinetes”-nek.

Egyre derűtlőbb hangulatot teremtett a dűbe, meg a gestusa. Nagy méreg is az, mikor az ember nem ismerik el szakembernek. Tudom magamról. Én is akkor voltam legdühösebb, mikor secundával jutalmazták szakismeretemet.

No az igazság érdekében tartozom annak kijelentésével, hogy itt a szakismeret teljes diadalt aratott.

Diadalt több oldalról jelezhetünk, vesztése csak a német lappak van, ki a héten saját különjével nem hallgatta végig a neki faragott couplét.

Tavaly és azelőtt a hírlapírók fölött füg-

novics Gábor, Lang Lajos, Miskatovics József, Perényi Péter b., Prileszky Tádé, Rakovszky István, Szalay Ödön, Szerb György, Széll Kálmán, Szilágyi Virgil, Tisza Lajos gr., Vukotinovics Lajos, Wáhrmann Mór, Wodianer Albert b., Zichy Jenő gr., Zmajic Bertalan br.: p ó t t a g o k k á: Dégen Gusztáv, Fackh Károly, Izakovics Milán, Neusiedler Károly, Rasics Szaniszló, Rakovszky Géza, Szirmay Pál, Teleki Domokos gr., Török József gr., Visei Imre.

A közös ügyek költségeihez a járulási arányának újból megállapítása tárgyában kiküldendő küldöttség: Bánffy Béla gr., Falk Miksa, G a a l J e n ő (péska), Hegedüs Sándor, Horváth Gyula, Lang Lajos, Széll Kálmán, Szontágh Pál, Vízolyi Gusztáv, Vukotinovics Lajos.

A közgazdasági bizottságba: Degenfeld Lajos gróf.

Apróságok egyről-másról.

Arad, október 16.

A kir. táblai pötbírák intézményének megszüntetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását kezdte meg a pénteki képviselőházi ülésen és azt általánosságban el is figyádk. Hát ezentel nem lesz kir. táblai pötbíró. Pedig a jogász- és jogkereső közönség nagyon keveset törődik az elnevezéssel és a fizetéssel, mely egyuttal szabályoztatni fog. Legyen a neve rendes vagy pötbíró, legyen a fizetése 2000 vagy 3000 forint, födolog, hogy a kereset számmal 30,000 úgydarabot evő restantia feldolgozassék. Hogy az igazságszolgáltatás el ne posványosodjék, födolog tehát, hogy a bírák létszámát szaporítsák és ha a részleges tárgyalásnál el fog értni és leg-alább itt az egyszer az igazságszolgáltatásnál különben is rosszul alkal. azott takarékoskodás nem fog irányadó lenni, akkor a mostani állapotok javulását reméljük, máskülönben nem, mert akár pötbíró, akár rendes bíró, az mindig csak ember, a ki nem tud többet dolgozni, ha más is a n e v e.

A korcsmai zárórának okaért Müller Károly barátunk oda akarta utasítani a polgármestert és a város tanácsát, hogy jövendőben ily „mulasztásoktól” tartózkodjék. Legyen szabad ezen ügyben, mely miatt kevés híján az egész érdemes városi tanács a lehető legtekélyesebb orrot kapta volna a közgyűléstől, nekünk is nézetünket nyilvánítani.

A közgyűlés elhatározta, hogy ezentel a záróra nem éjjel után egy, hanem két órákor lesz. Ezen határozatot a polgármesternek megerősítés végett a helygyminiszterhez kellett volna felterjesztene. A felterjesztés azonban elmaradt, mert közbejött egy miniszteri rendelet, mely a kávéskora névze egy egészen új szabályrendelet alkotására hivta fel a városi előjáróságot.

E közben két kávé két óráig hagyta nyitva az üzletét s a rendörség megbüntette őket. A kávéskor azon hiszemben voltak, hogy jogkörvényre emelkedett az új intézkedés, mert három hó eelt az új szabályrendelet behozatala óta, pedig fel sem volt még terjesztve.

Melyik az a momentum, mely itt mulasztást involvál a tanács eljárásában? A t mondják: az, hogy a közgyűlés határozata ellenére a szabályrendelet fel nem terjesztette.

Itt azon kezdjük, hogy ily a közrendésleti vagy bármely tárgyra vonatkozó új szabályrendelet, a törvénynevelő fogva, hivatalból terjesztendő fel a miniszteriumhoz s így felterjesztendő lett volna az, akár elhatározta ezt a közgyűlés akár nem, mert ily szabályrendelet soha s m emelkedik jogkörvényre, míg a miniszter azt vagy nyitlan, vagy hallgatag helyben nem hagyja. Az, hogy a közgyűlés ki is mondja, felterjesztendő, csak olyan felesleges formula, mintha a bíróság azt hirdeti ki, hogy felebbezés folytán az összes iratok a felsőbb bírósághoz küldendők, mert ha nem is hirdeti, annak mégis ugy kell történnie.

De hisz, akkor, így mondhatnák, a ta-

gött nem Damoelen-, de a Dinstliek kardja, most meg a színházi kritikusra sujt a Verri-féle pentameter, még — ami meglehet — oda kerülök jó magam is azok közé, kiknek meg kell szenvednie a hazáért.

Florica.

A Kumjasszin-család.

[14. Folyt.] (Regény.)

Irtá: Henry Gréville.

— Az „Aradi Közlöny” számára fordította: H. G. —

XIV.

Jusztina kisasszony ifjúkori emlékei.

„Mikor fogsz atyáddal beszélni?” kérde egy ízben Jusztina. „Már beszéltem vele”, válaszolt Miklós, a ki visszaemlékezett a kapott tülekekre. „Nos!” kérde a leány aggódva. „Nem akarja! ez utolsó szava.” Lehajította fejét, mert nagyon érezte, hogy neki kötelessége lett volna elhatározásához ragaszkodni. „Ah!... ő nem akarja!” ismétlé a fiatal leány halkán. „Akkor hát Isten áldja meg, Tsudesszov ur!”

Elment halványan és vérgi sértve; a fiatal ember utána szaladt, visszatartotta és hosszas nyájaskodás után sikerült őt megvigasztalnia.

E naptól kezdve idegennek tekintette Miklóst, bár harag nélkül váltak el. Miklós nemskora elutazott Pétervárra és Jusztina már el is felede seerdülő leánykora élményeit, midőn most Tsudesszov Miklós alakjának látásánál minden emléke megjött.

Miklós a lefolyt tizenöt év alatt megváltozott. Hosszu, jól gondozott szakáll nőtt az ifjúkori selymes penhelyén; a kor maglátszott arczán, a finom ráncok nem a kicsepongások következményei, hanem a férfi-gondoktól eredtek; egészen véve harmincz-hét évvel még mindig bevált csinos fiatal embernek.

Ruházata, amennyire az a hosszu bunda alól látszott, tisztességes volt; a finom vászon kézelők arany gombokkal jó izlésre val-

nács és polgármester már nem is mulasztást, hanem plane törvényszerűt követett el, midőn fel nem terjesztették a szabályrendeletet! Igenis, azt követék volna el, ha az a csekély körülmény köze nem jó, hogy a miniszter azon ügyben, melyben egyszerűen a záróirat meghosszabbították, egészen új szabályrendeletet nem követel. E váratlan, a tanács által sem előidezt, sem meg nem akadályozható esemény, bármily szigorú kritika alkalmazása mellett is, feloldotta a tanácsot az egyetlen paragrafus felterjesztésének kötelezettsége alól, midőn számos s-ból álló, hasonló felterjesztésnek kellett történnie.

A tanács tehát egész jóhiszeműleg járt el, mert joggal azon hitben volt, hogy feleslegest mivel egy dologból kettőt csinálni, rendre utasítsanak pedig csak rosszhiszemű vagy hanyagságból eredő mulasztások esetén van helye.

De hát az a két polgár, ki ártatlanul szenved! Ha tán nem is népszerű dolog, do mégis kimondjuk, ezek sem oly ártatlanok jogi szempontból, mint a milyennek feltünteték őket, mert az áll ugyan, hogy ily szabályrendelet jogkörvényessé válik a felterjesztés után 40 napra, ha nem is jó helybenhagyás, de azon törvényhatóság galszemek özt, a ki alkotta a rendeletet és nem a közönségre nézve. Addig, míg helybenhagyva nincs, nem lépheti életbe, ha azonban 40 nap alatt nem szólnak rá semmit, akkor helyben van hagyva és jogában áll a törvényhatóságnak életbe léptetni, de akkor is tőle függ az tényleg életbe léptetni, vagy nem. Ha igen, akkor a helyi szokás szerint, falragaszok vagy a helyi újságokban kihirdetés útján teszi ezt. Addig senkire sem háránolhatik abban foglalt megszorításokból hátrány, de senki sincs jogosítva az abban foglalt előnyöket sem gyakorolni, mert a miniszter által sanctionált rendelet is csak kello kihirdetés után léphet tényleg hatályba, épp úgy mint a törvényt előbb ki is kell hirdetni, habár Ö Felsége által szentesítve van mindegyikét a maga módja szerint. Ezt minden polgárnak tudnia kell, mert a törvény nem tudásával nem védheti magát senki.

Különben mi csak azt akartuk kimutatni, hogy a hatóságot ez esetben nem terhel mulasztás és ezért valamire utasítani nem lett volna igazságos eljárás, azt azonban mi is megengedjük: módját lehetett volna ejteni annak, hogy azt a két polgárt se büntessék meg, mert kétségtelen, miszerint ezek is jóhiszeműleg tették azt, a mit tettek, és egy csekélyebb kihágás esetén a jóhiszeműség büntelené tehet.

x+y.

Külföld.

Kaulbars visszahivatása. Kaulbars hazahívott. Ez a mai nap eseménye. Az orosz kormány elég advarias formában intézte ugyan a tábornokhoz a rendeletet, mely misszionának véget vet s tetszésre bízta, hogy folytassa útját vagy nem, de tényleg ez a rendelet teljes tesavudása a tábornok egész működésének. Minő jelentősége van a pétervári udvar e tettének, azt ma még bajos meghatározni. Sokan a czár békés óhajainak kifejezését látják benne, mások ellenben azt állítják, hogy Kaulbars csak azért hivatik haza, mert má minden előkészület megtörtént Bulgária occupatiójára. Ez eshetőség szemben a bolgár kormány egyre-másra írja a jegyzéket, menetegetőzik, védekezik, ígéreteket tesz, de azért nincs kilátás, hogy a nagyhatalmak valamelyike erőlyesen pártját fogná.

Sándor fejedelem visszatérése-ről. A ruscsuki angol alconsul tudatta az angol kormányfóval, hogy az a hír, mintha Ruscsukban egy nyilvános gyűlésen Sándor fejedelem egy táviratát olvasták volna föl, melyben kijelenti, hogy ha újból megválasztatik, visszatér Bulgáriába, teljesen alaptalan.

lottak. Selyem kalapja új, fénylő, kifogástalan; keze fehér és gondosan ápolat. Tsudesszov kétségkívül oly körökben forgott, melyekben az előkelő modorra súlyt fektetnek.

„Mit csinál ön Pétervárt?” kérde Jusztina, miután zavarát lektüzdötte.

„Hivatalnok vagyok az államtanácsnál; kilátásom van rá, hogy nemskora előléptetnek. Ah! Adamovna Jusztina, mily találkozás!”

Jusztina röviden elmondta múltját és jelenlegi alkalmazását Kumjasszin grófnénál.

„Vannak gyermekei?” kérde Tsudesszov, a nélkül, hogy kérdése nagy súlyt fektetne.

„Egy leánya, egy fia, és egy fogadott leánya.”

„Kicsinyek még a gyermekek?”

„Oh nem, leánya közel tizenhat éves, unokahuga tizenhat; szeretné férjhez adni.”

Hirtelen egy eszméje támadt Tsudesszovnak.

Ebből a találkozásból talán hasznót lehetne húzni.

„Gazdag az unokahog?” kérde közönyösen.

„Nem; a grófné tizezer rubelt és ke-lenglyét ad neki. De a jövendőbeli férjnek jó protekeziója lenne.”

épp úgy az az állítás is, mintha az angol consul a bolgároknak ellenállást tanácsolt volna Oroszország irányában. Ily gyűlés nem is volt és Sándor fejedelem állítólagos távirata nem egyebb merő kóhalmánnyal.

Oroszország tiltakozása a bolgár választások ellen. Párisi hírek szerint az orosz kormány körlevelet bocsátott ki, melyben kijelenti, hogy a Bulgáriában megejtett választásokat nem ismeri el érvényeseknek.

Legújabb posta.

A terrorismus a bolgár választásoknál. A „Journal de St.-Petersburg” által közölt azon hírek, hogy a választókat terrorizálták s a táviratokat meghamisították volna, téves feltévesen alapul. Csak a ellenzéki pártok éltek a terrorizálás eszközével s követtek el kihágásokat. A Dubniczában meggyilkolt képviselők a kormánypárt hívei voltak. Sophiában a választási bizottság helyiségeit az ellenzékiek támadták meg. A külföldi sajtó sophiái levelező valamennyien, még az oroszok is, keszek annak bizonyítására, hogy a táviratokat soha censurának nem vetették alá. A kormány a hírlapok ellen az Oroszország ellen intézett helyi vsz cikkeik miatt meg akarta indítani az eljárást, a mit a törvény értelmében azonban csak akkor te etett volna, ha a sértett fel azt követeli.

A bolgár fejedelmérváltás és a porta. Konstantinápolyi sürgönyök szerint a portánál a fejedelem választást a sobranje saját kezű kezével választották ki és időszerűtlennek tartják. Így állván a helyzet, figyelmeztetni fogják a regensséget, várja be erre vonatkozólag a hatalmak tárgyalásait és igyekezzeik a választásig a rendet fenntartani.

Az angol külügyminiszter incognitója. Bicsból írják 14-iki kelettel: Az itteni és budapesti lapok tudósításai, a melyek szerint lord Churchilla bécsi angol nagykövetet. Sir Pagetot meglátogatta és mála ebédelt volna, teljesen téves e k. Churchilla lord meglátogatta a nagykövetet, hogy mitán ut dül és szóra kozás miatt ut a z i k, valamint Berlinben nem akart, ugy Bicsben sem akart találkozni sem angol, sem itteni diplomatával, politikussal vagy hírlapíróval.

TAVIRAT.

— A budapesti népszámlálás eredménye. —

Budapest, október 16. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A Budapest folyó évi július 1-én befejezett népszámlálás a következő eredményt mutatja: A tényleg itthon lakók száma 411,917. a budapesti illetőségű, de ideiglenesen távollevőké 16,308; katonaság 10,640, összesen 438,865. Szaporulat 5 és fél esztendő óta 51,366, tehát 2 1/2 százalék évenkénti növekedés. A népesség tizedrésze pinczelakásokban lakik.

NAPTAR.

Október 17. Vasárnap. Róm. cath. napt. Hedvig. — Prot. naptár Flor. — Görög-orosz naptár (október 5.) Karitina. — Nap két óra 22 perc. Nyugszik 5 óra 7 perc.

Ok. 17. Kőlesey-egyesület közgyűlése d. e. 10 órákor a városban kis tornában.

Ok. 25. Aradmegye törvényhatósági közgyűlése délelőtt 9 órákor.

Folytatás a mellékleten.

ban practicus ember volt és nem bázott a dolgot helyes oldalról felfogni.

„Minden tekintetben megfelelő összekötetés?” kérde komolyan.

„Beszélnek-e akkor róla?” válaszolt Jusztina és vállat vont. „On szerencsétlen fogja nekem köszönhetni; ez a gondolat boldogít és önző is vagyok... együtt fogunk emlékedni. Mondja csak, szolgált ön a katonaságnál?”

„Igen, de csak két évig. Az előléptetés nehéz: előnyösebb a polgári szolgálat. De miért kérte ezt?”

„Mert a grófné a katonákat vagy a kiszolgált katonákat előnyben részesít. Azt mondja, hogy a katonaság műveli az embert.”

„Ha örömet szerez neki, fogok beszélni a háborúról, melyekben résztvettem.”

Tsudesszov szeretelméről, de reaktivált hamis mosolylyal.

„Es az itán nálunk elveket követelnek.”

„Az magától értetődik.”

„De ki fogja önt bemutatni?” kérde Jusztina aggódva.

„Valami előkelő hölgyet kell találnunk... Tudakozdótni fognak ön után.” am néve. Pályafutásom kifogástalan! Ez zavarba jött, mert hirtelen észbe jutott a nyírta-erdő. „Majd találók én valakét”, a miatt ne ag-gódjék; akkor azután írok”, no írjon. Az ember soha se írjon.”

HIREK.

Arad és Vidéke.

A járványbizottság megalakult. A rettegett vesz lehat itt van, a valóságos ázsiai-cholera kitérője tegnapelőtt két esetben constatált, s ennek folytán Salacz Gyula polgármester ut a törvény rendelkezések elvégzését teendő, az egészségügyi bizottságot tegnap délelőtt 11 órára összehívta, hogy az járvány bizottság alakulva, megtegye a szükséges intézkedéseket a vesz lehető megakadályozására. Az egészségügyi bizottság tagjai nagy számban jelentek meg, mintogy bebizonyítani akarván, hogy a közös ellen megtörésére a közreműködést általában óhajtják, és szükségesnek tartják. Jelen voltak: Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester, Urbányi Imre főkapitány, Institoris Kálmán főjegyző, Virág főmérnök, dr. Darányi János városi főorvos, Postogay, Helle, Pollák Gyula, Schuster Illés, Fischer Mór, Leitner Ernő, Szathmáry Miklós, Hudetz Imre orvostudorok, Rozsnyai Mátyás, Ring, Kis gyógyszerészek, Simay István iskolafelügyelő és Varga állatorvos. — Polgármester ut megnyitván az ülést, miután a cholera-járvány főlépését constatálta, a törvény rendelkezése folytán megalakultnak nyilvánítja a járvány-bizottságot, főlhívás dr. Darányi főorvos a járvány miben állásáról szóló jelentéseket elterjesztésére. — Darányi előadása szerint a járványnak jelenleg két központja van, és pedig a megyei közokirás és a szel-utcai 4. sz. ház, amott 4. itt két cholera-veset adta elő magát, melyeknél a kór tovarterjedésének megállítására minden lehető óvintézkedés meg van téve, nevezetesen a kórházma része, hol a betegség kitért, erősen desinfectáltatott, s elzáratott úgy, hogy oda be, sem ki nem juthat, — a szel-utcai háznál az utóbbi rendszabály szintén alkalmazásba lett véve, de azzal a kiterjesztéssel, hogy innen még kijönni sem lehet senkinek, s az így elzárt lakók élelméztetéséről a város gondoskodik. Jelenti egyuttal azt is, hogy a barakkórházban ápoló betegek gyógyítására egy állandóan ott lakó fiatal orvos vétett fel, a főorvosi teendőket pedig dr. Weiss volt szivmagára vállalni, a kit még e nap fog a szükséges eszközökkel ellátva a kórházba bevezetni. Dr. Schuster közzéteveli ugyan Weiss ajánlatát, de ő maga részéről éppen a járvány megállítására céljából azt óhajtja, hogy az orvos, ki a barakkórház beteggyógykezelésére vállalkozik, az éjjel-nappal ott legyen, máshova ne menjen, más betegek gyógyításával ne foglalkozzon, mert különben ő maga fogja a járvány csírát a városban szétváltatni. Darányi a jelen esetben, midőn a gyakorlat-orvosok közül a barakkórház szolgálatára egyetlen egy sem jelentkezett, Weiss vállalkozását annál szerencsebb dolognak tartja, mert az ő gyakorkodása kezességét nyújt arra, hogy az állandóan ott működő fiatal orvost fontos feladata betöltésére képesíteni fogja. Dr. Pollák hasonló véleményt nyilvánít, s megnyrugszik abban, ha a főorvos egyelőre, míg a járvány nagyobb mérvet nem ölt, naponként kétszer tesz ki látogatást, abban az esetben pedig, ha a járvány nagyobb mérvben lépne föl, akkor ugyis gondoskodni kell majd több orvosról is. Először azt a kérdést téve föl, hogy miféle oly intézkedések volnának még teendők. Institoris főjegyző szükségesnek találja a járvány által

szintgyi bizottság ülésén szóba került az: hogy tartozik-e a szingizagató „N. A. Z.”-nak tiszteletjegyet adni? majd nem szóról-szóra következésként mondtam: „Midőn a szingizagató bizottság a szingizagatóval kötött szerződésben a lapok szerkesztőinek tiszteletjegyet kötött ki, azon szándék vezette, hogy a lapok bírálati által a szingizagatók figyelemzetessének és azoknak jéréka művészi irányban fejlettségek, a szingizagató pedig figyelmessé tétessek a közönség mőgyényeire, s a mellett a közönség műérzke a kellő irányban vezete és fejleszve legyen. Mivel pedig a „N. A. Z.” egy ugynevezett műkritikájában a különben igen tisztességek jelenlegi szingizagató „trupp”-nak, nagy áldozatokkal emelt díszes szingizagató „bőde”-nek nevezeték, s az egy pár „rongyos forint” után kapkodó szingidirector iránt a gyűlölet és gőny hangján „koledálás” helyzetetik kiáltásba; ezen nem müvelt hangon és nem kellő tárgyilagossággal tartott recenziók a kizűzött célt nemcsak hogy el nem érik, hanem szertem müvelt közönség elé nem is valók, — s óhajandó volna, ha a „N. A. Z.” a szingizagató által szándékozott cél elérésére alkalmasabb hangot és modort alkalmazna. — A többi személyeskedő megjegyzésre nem reflexiók. Rozsnyai Mátyás.

Irodalombarátok figyelmébe. Ma déután 3 órakor özv. Róza Antalné lakásán Révai-(volt szarka) utca Nagy-féle ház elköltözésé folytán fölöslegessé vált butorok és könyvek fognak önkényes árverésen a legelőbbet igérőnek eladatni: Az irodalmilag nagyon értékes és jó karba nem levő könyvekre ezuttal költségségünknek tartjuk felhívni az érdeklődők figyelmét.

A tanácsülésből. Arad sz. kir. város tegnap 10 órakor tartott tanács ülését apró jelentékeleteseb utalványozásokon kívül kitévezték ügyek nyertek elintéztet: Sarlot tanácsnok bejelentése, hogy egy orvos részére betegek látogatása céljából szükséges hirtő 130 frtért dr. Darányi Jánostól beszeresett, tudománsíul vétett. A főispán temetésénél a rendfőkapitánásnál használt köteletből 17 tekercs kisse megrongálva miután kölcsönöz köteles ált vissza nem vétett, a város részére megtartott, ár 17 fttban kifizetett, s a kötelek a szegények és menthely házáinak ruházására kiadati hátrahozottat. Berczy Alajosnak sétény számadása rendben találtatván jobb kiadásokra 300 frt előleg utalványozták. Marx Adolf részére disinficent szerekért 470 frt utalványozták. A barakkórház elkészítése s átvétele tudománsíul vétett, az orvosi vélemény alapján eszközölt telepítkezésekkért 312 frt kiadás helyben hagyottat. Institoris főjegyző jelenté hogy Dratsai Lajos fűszerkereskedő engedély nélküli bor és ser mérésért 100 fttban lett elmarasztalva, mely bírság be is fizetett. Berger Sándor pedig mivel engedély nélkül pénzért tartott, 20 frt büntetésre ítéltet. Koszka Gusztáv kérényve, hogy a kereskedő tanuló a hétköznapi helyett vasárnap tartassanak iskolát, mint kiíveteltlen, elvetett. A vasuthoz vezető utba eső telkek kisajátítására vonatkozó határozatot az ügyész azon megjegyzéssel teszi át, hogy az erre vonatkozó tervek szükségik a jóváhagyást, a szükséges intézkedések meg fognak tetetni. A mértékhatároló hivatal kutja nem szolgáltatva egészségés vizet, a tanács jóváhagyja a gazdasági ügyosztály azon intézkedését, hogy a kútból 20 méter mélységig 10 cm. átmérőjű csövet vezet be, minek folytán 275 frt költséggel 14 nap alatt a hiányon segítve lesz, anélkül, hogy a kut használata megzavartatnék. Póltz kávésnak a vízszűrők beszerzését elrendelő tanács végzés ellen beadott felebvezésének elvetésével a tanácsülés véget ért.

Természettudományi felolvások. A „Kölcsey-Egylet” által rendezett fölvölásokra, melyeket Antolik tanár ur tart a lyceum természettanári szertárában és azoknak csak az imént közölt vázlatára főlhívjuk a müvelt közönség érleklődését. A kik részt vettek az ott egykor rendezett fölvölásokban, bizonyosan sietni fognak, hogy bito itisanak maguknak a korlátolt számmal kiadott jegyekből, nyíval is inkább, mivel Antolik ur a legelsőbb sápon s a legkisebb részletekre való kiterjedéssel fogja e fontos tárgyat előadni s eladási után a müvelt közönség teljes tájékozását a sokféleképpen fölhasznált tünemény mibenlétéről.

Meghívás. Az első aradi betegségügyi bizottság és a temetkezési egyület elnöksége ma (vasárnap) d. u. 3 órakor irodája helyiségében (izr. templomép. II. em.) választmányi ülést tart, mely alkalommal új tagok is felvételnek.

Gyászrovat. A következő grászjelentéseket vették: Pinner Árpád pénzügyi biztos és neje szül. Atanackovits Emilia és gyermekeik László és Mariska, egy számos rokon, ösmerős és jóbarátai nevében is fájdalommal tudatják a felejtethetetlen édes anyja, anyós, nagyanyja, rokon és barátáné özv. Gavilovitsné szül. Neditz Mária-nak, folyó évi októberhő 15-én, éjjeli fél 12 órakor, életének 78. évében történt grászvesztését. A meghaldogott drága halott búlt tetemei októberhő 17-én d. u. 3 órakor fognak kórház-utca 13. számú házból a helybeli görög keleti román temetőbe örök nyugalomra helyezettetni. Nyugodjék békeben! Arad, 1886. októberhő 16. — A szülői sziv fájdalommal tudatjuk felejtethetetlen kedves gyermekünk Ilyasevits Anna folyó évi októberhő 16-án, a Mindenható rendelkezéséhez képest élté 6-ik tavaszán, egy szebb s boldogabb hazában költözött. A meghaldogultnak földi maradványai, folyó évi októberhő 17-én, délután 3 órakor fognak a helybeli köz-sírkertben az örök nyugalomnak átadati, mely végzésre minden résztvevő barát és ösmerősünket szomoruan meghívjuk. A viszontlóság ott fent! Arad 1886. év októberhő 17. Ilyasevits Sándor kincstári altágyész.

Az aradi szolgabírószág november 1-én özv. Nagy Józsefné Revai-utca (előbb szarka-utca) 3. számú házába költözködik át.

Katonarvos, mint járványbizottsági tag. Az aradi váraparancsnokság, tekintettel a cholera-járvány közveszélyes voltára, mely ellen a katonaságnak a polgársággal karöltve kell a szükséges óvintézkedéseket megtenni, az Aradon megalakult cholera-járvány-bizottságba Salacz Gyula polgármester ut hozzájárulása mellett G. Hehl és József es. kir. törzserorvost nevezte ki.

Óvintézkedések az iskolákban. Az egészségügyi szabályok az összes helybeli iskolákban fogantatottak. Az iskolák szellőztetése és desinfectálása elrendeltetett, s a test és egészség ápolására szolgáló szabályok a tanítók és tanítónők által érthetően megmagyaráztattak, eből kifolyólag megmondatták a gyermekeknek az is, hogy olyanok, kik helyzetüknek fogva, a zord idő ellen elég meleg ruhával nem rendelkeznek, kedvezőtlen időjárás esetén az iskola látogatására nem köteleztetnek.

Fölakasztotta magát. Andrónyi Antal tegnap éjjel a Wesselenyi-utca 50. szám alatti lakásán egy veres kendővel az ablakzárta akasztotta magát. Az esetet bejárónője tegnap reggel akkor vette észre, midőn gazdájának mosdóvizet vitt a szobába. Miután semmi iratot nem hagyott hátra, azt hiszik, részeg állapotában vetett véget életének.

Meghívó. A „Kölcsey-Egylet” ma d. e. 10 órakor a városkésa kis termében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a rendes tagok meghívhatnak. Tárgy: 1) elnök, 2) alelnök, esetleg 3) egy választmányi tag választása, 4) esetleges indítványok.

Birtok-eladás. Zámboory István szécsányi birtokát 40,000 frtért Klein Sándor vette meg a napokban.

Az aradi iparos ifjak önképző- és betegsegélyező együletének választmányja e hó 18-án este 7 órakor ülést tart, melyre az érdekelteket ez uton is meghívja az elnökség. Napirend: Az utjonnan kidolgozott házrend-, játék-, könyvtár-, utastagadó- s közvetlenül szabályok revíziója. — **Ményes színházi jegyeket** az aradi ipartestület tagjai a testületi irodában a hivatalos órák alatt a mult évi feltételek és módokotok mellett válthatnak.

Halálozás. Részvétel vesünk tudomást egy derék aradi polgár haláláról. Müller Gyula, a jóné „Nádor szálloda” bérlejtője, tegnap, szombaton este 9 órakor vesesajó következtében rövid szenvedés után elhunyt. Béke rosinak!

Meghívó és értesítés. A f. hó 17-ik napján d. u. 3 órakor az ipartestület tanács-termében (Arad, Deák Ferencz-utca) tartandó „rendes bizottsági ülésre” az egyület végrehajtó-bizottsági tag urak ezennel tisztelettel meghívhatnak. Egyben értesítetnek az egyület tag urak, hogy az érdekvédelem és színházi jegyekre szóló utalványok máltól kezdve — az egész szingidényen át — Keppich Zsigmond ur tagnál — a tagsági jogosultság igazolásával, válthatók. — Arad, október 16. A z egyület elnöksége.

Az aradi közötti vaspálya forgalmi kimutatása. Szállított: 1886. októberhő 1-től 15-ig, személyszállítás: személy 15543 bevétel 1554 frt 30 kr. Teherszállítás: 2276591 kilogramm, bevétel 1032 frt 59 kr. 1885. októberhő 1-től 15-ig, személyszállítás: személy 15394, bevétel 1570 frt 80 kr. Teherszállítás: 2528181 kilogramm, bevétel 1136 frt 94 kr. 1886. január 1-től október 15-ig, Személyszállítás: személy 270000, bevétel 26749 frt. 30 kr. Teherszállítás: 52286219 kgr., bevétel 21599 frt 45 kr. 1885. január 1-től októberhő 15-ig, Személyszállítás: személy 276257, bevétel 27290 frt 85 kr. Teherszállítás: 58130363 kilogramm, bevétel 24115 05 kr.

Felhívás. Az aradi ipartestület öt forintos házeépítési részvényei immár kibocsátatván, felhívhatunk mindazon t. testületi tagok, kiknél aláírás ívek vannak, hogy ezen íveket a jegyzeti részvények árával együtt a testületi titkári hivatalnál a délelőtti hivatalos órák alatt beszozálatni s a jegyzeti részvényeket átvenni sziveskedjenek. Ertesítetjük egyben a m. t. iparos és ipart pártoló közönség, hogy ezen 5%-kal kamatozó és sorsolás után visszafizetendő részvényekből még néhány darab rendelkezésre áll, miért is mindazok, kik a testület közérdekű vállalkozásait elősegíteni kívánják, kéretnek minelőbb fordulni részvényvásárlás céljából a testület titkári hivatalához. Aradon, 1886. október 16-án. A z elnök ké.

Vásárbetiltás. A pécskai országos vásárt, mely most kedden volna megtartandó, a cholera-járvány áthurezésének megállítására végett a hatóság betiltotta.

Megvett vendég. A gastyán József gyoroki vendégölt és hó 14-én este károm esángó atyán, amiért a zárórán tul nehik pálinkát adni nem akart úgy elverte, hogy az most a bíróságnál volt kénytelen passzot emelni. Hogy a baj komolyabb kimevetelü nem volt, csak annak köszöhetni, hogy a jelen volt más két esángó a veszélyes helyzetet fölismerve, a vendégölésnek pártjára állott.

Az elnökök érdekében. A helygy-miniszter tekintettel az uralgó cholera-járványra, rendeletileg utastította a hatóságokat, hogy a tolongozás alá kerülő egyéneket a járvány tartama alatt elegendőleg meleg ruhában indítsák utnak, s hogy részükre meleg ételről naponta gondosk das történjék.

Megkerült fogat. Lapunk egyik számában megemlékeztünk az esetről, hogy a gáji tünitő fuvarosának korsóján valaki a főispáni temetés alatt elhatjartott, most mint illetékes helyről minket értesítnek, a fogatot megtalálták Csákovány bitangságban. Tetteselett ugyan nem sikerült elönni, de a gy. mu alapos, hogy az öv. s József és Antal kisperegizatosok lehettek.

Birtokváltásokról. Molnár György el, illetleg átadja az aradvárosi 1838, 1841. és 4855. számú telekjegyzőkönyve bejegyzett, Perenyára külváros, választó-utcai 48. és 45. ugy Sarkad külváros, ut-tere-m-utcai ingatlanágának fele részét neje, szül. Maria Annának — özv. Bardos Mihályné, szül. Simon Mária, eladja az

aradváros 2181. számú tjkvba bejegyzett, Perenyára külváros, Miklós-utcai kertjé Barb Stefan és neje szül. Kaupert Erzsébetnek.

A gőzpekezelők és kazánfűtők vizsgálatok Temešvárot a legközelebbi vizsgálatok október 23-án fogja megtartani. E vizsgálatokra szóval vagy írásban letart jelenkezni a temesmegyei m. kir. államiépítészeti hivatalnál Temešvárott (diacszerület III. emelet). A vizsgálat alkalmával a jelölteknek gőzpekezelőjüknél által kiállított s az illetékes hatóság által hitelesített bi-onyítványokkal kell igazolni, hogy legalább hat hónapig működtek fűtött gőzpeke mint segédek azon szakmában, a melyből a vizsgálatot letenni kívánják. Miniszteri rendelet folytán erkölcsi bizonyítvány is felmutatandó.

Ajánlkozó nevelőnő. Egy Németországban megvizsgált és diplomált bíró nevelőnő a német-, francia- és angol-nyelvből, melyeket mind szóban, mind írásban alaposan ismer, — oktatókat óhajt adni. Kevésbé vagyonszó ifjú leányok együttes tanulására is jelentkezhetnek olcsó tandíj mellett. Bővebbet Tökölly-tér, 6-dik szám első emelet.

A Széchenyi Irodalmi Intézet könyvnyomdájában két jó erkölcsi fiu tanulóknak felvételik.

Hazánk és a főváros.

A Herbert-Christen ügy ügylészik már befejeztetnek tekinthető. A napokban érkeztek Pécsre Christen hadnagy volt párbajsegédei Krivosics fty és Spurny hadnagy Budapestről, hogy kihívják lapunkban is közölt nyilatkozata miatt Herbert. Stanger e kérdéses parancsára azonban a kihívás elmaradt. A pécsi ezredparancsnok a tilalmat, melylyel a Herbert-Christen ügyben minden további párbajt föltétlenül mellőző endőnek mond, felsőbb helyről kapott meghagyás folytán adta ki. A nevezett tisztet már vissza is utastak Budapestre s így remélhetőleg most már az egész ügy végleg be van fejezve.

A cholera rohamosan terjed. A hűvös, nedves időjárás úgy látszik, csak még inkább előmozdítja a járvány fejlődését s az utolsó huszonegy óra alatt 36 újabb betegedés és 20 halálozás történt. Megbetegedett a barakkórházban működő dr. Fieller szky Béla segédorvos és Nagy Ferenc kezelő hivatalnok is, de az előbbi már járulóban van. A járvány kitérőse óta megbetegedett összesen 819, meghalt 302 ember s jelenleg a kórházban 78 beteg fekszik. — Gehhardt Lajos kórházi igazgató indítványára elhatározta a járvány-bizottság, hogy még két újabb barakkórházat épít. — A vidéken, különösen Pestmegyében nagyon terjed a járvány s eddig hét közösből jelentek halálos cholera-eseteket. Ezek: Albertfalva, Vász, Szada, Dunakeszi, Újpest, Kun-Sz. Miklós és Dunavecse. Szegeden 17 új betegedés és 10 halálozás történt s cholera-eset fordult elő Hergsona is.

Plessinger Ernőt kit a napokban Székesfehérvárról elfogtak, pénteken d. u. fél egykor hozta vissza a pestvidéki törvénygyűlést két börtönbe Kislalud László fogházfelügyelő két börtönre. Plessinger az egész éven nyugodtan viselte magát. Váltig erőseket, hogy artatlanul van ellátva, de könnyen észrevehető, hogy mindig hazudik. Plessinger előbbi céljába zárta, de most megvalósult. Kalapja belében két forintot találtak.

Az ítélet után. Érdékes apróságoktól közöl a „P. N.” egyik tudósítója a Gazdagfalva bűnpár felmentett vádlottairól. Cikkből átvesszük a következőket: Özv. G. a d. a g. h. Imréné egy árával szüntet, hogy az elnök kihirdette a felmentő ítéletet, védőjével dr. Vaisz Sándorral a kocsiba ült és áthajtatott ennek a Mária-Valéria-utczában levő lakására, hol az egész délelőtti töltötte. Déliben a Mária-Valéria-utca egy kisebb vendégölőjébe ment ebédelni, honnan azonban nemokorra kénytelen volt visszatérni a kivánsiak nagy tömege miatt. Gazdagfalva a hosszú vizsgálati fogság megviselte, pedig a börtönben jól bútatka vele. Hogy Tamár meghalt, azt csak az elnöktől hallotta a végvárnyás első napján. A hir meglepőleg hatott rá és atól tartott, hogy Tamár halála csak súlyosbítni fogja helyzetét. Gazdagfalva nem jó szívrrel gádol a szerezésben emberre, ki, táskán akaratlanul is, oly bajba sodorta. Az esti órákban hozták el dr. Vaisz Sándor lakására Gazdagfalva 8-9 éves kis leányát, Arankát, ki eddig a proféta-utcai zárdában volt. A kis leány mitsem tudott az egész bűnperről. A detek apácák elhívtették vele, hogy édes anyja súlyos beteg volt. Mikor a kis leány a szobába lépett és surjánt megpillantotta, feléje sietett. De a következő pillanatban Gazdagfalva már keblére ölelte és sirva, zokogva halmoztá el csókjaival. — T e r n y e y József. — a másik volt vádlott, midőn a felmentő ítélet után odahagyta a tárgyalótermet, e barátokkal ölelte meg fiát: „Megirtam egy-e, hogy fölmentetek?” Mire az könyveze monddta: „Jól is van így. Azt fogadtam, hogy ha elítélik, főbe lövöm magam.” Legelső dolga az volt, hogy Vaisz Sándor dr.-tól e g y z i g a r e t t á k e r t. „Rég nem szittam — ugymond — ilyen jó fajta dohányt. Mert hát ne hírgyék ám, hogy nem dohányoztam vizsgálati fogságomban. A szabályzatban az van mondva, hogy nem szabad dohányozni. Kifogtam rajta. Azt mondtam, hogy tubékos ember vagyok és nem tudok elhenni a nélkül, hogy ne búrnótozzam. Adtak tehát tubákat, amit én pipába téve, dohány helyett szittam. A pipát magam készítettem — k o n y e r b o l i. — H e s z a r a k n a k i v e t t e f e l t ö b b e z e s e b b o l a k e n y e r p é p b o l k é s z i t e t t p i p á t, m e l y e g e z z e n m e g k e m e n y e d e t t s b i z o n y n e m m o n d t a v o l n a s e n k i, h o g y a k e n y e r b o l c s i n á l o d o t t. M o l n á r K á r o l y a t á r g y a l ó t e r e m b o l k i j e v e t s i m n e k e z d e t t. A s z e g y n y e s t i c s a t á r k é s z e b e r s e t t a r r a a g o n d o l t a r, h o g y h o v á m e n j e n d o m t e s t v e l y i d e j r n, a b b a n a v é k o n y a z s o n r u h á b a n, m e l y a v é g t á r g y a l a s a l a t t i r a j t a v o l t é s m e l y b i z o n g y e n g e v e d e l e n a h i d e g e l l e n. A j e l e n v o l t a k t i g e n m e g h a t o t t a z é s e t e t p ó r o d o t t a g g a s t y á n s n é h á n y f o r i n t o t g y j t ö t t e k r é s z e r e. V e d ő j e, d r. L i e d m e n n, m e g f o g j a t e n n i a l é p e s e t t, h o g y M o l n á r v i z s z a v e g y e t a m e t h a z a. — R ó v i d h i r e z z e z s z e f f ö h e r o z e g c s a l á d j a v a l e g y ü t t a t é l e j e j g A l e s u t h o n m a

szomszédos birtokosok vagyunk. De úgy mutassa be magát, mint hazasulandó és ne vesztessége az időt.”

„Ugy lesz, köszönöm!”

XXV.

Dimitrij minden leány számára főrjet vág ki.

Ugyanaznap este Jusztina besompolygott a két unokanővérhez, azon ürügy alatt, hogy a napokban tett bevásárlásokról meséljen; tényleg azonban azért, hogy Vasszilisszát jobban kiismerje. Miss Junior felszólította Jusztinát, hogy jöjjen a tanuló-szobába, a hol este össze szoktak jönni a gyermekek; leültek mind az öten az asztal körül, nézegették a vett tárgyakat és kedélyesen csevegtek.

Ez most történt először... Eddig Jusztina e szobába csak akkor lépett, ha a grófné valamely megbízást kellett teljesítenie.

Dochet kisasszony nem sok rokonszenvet érzett az új társnő iránt és ez a derék svájci nő tekintetét kerülte. Ellenben Miss Junior meg hagyta magát vesztegetni a ravasz kedvenc udvariassága és előékenysége által. A fiatal leányok az apró harisnyák és gypot ruhácskák szemlégetésével mulattak.

„Szép, meleg bolnik a szegény gyermekek számára,” szölv Zenaide és beledugta újját az egyik kis ruhácskába.

Vasszilissza szölvakozott volt és alig ügyelt a mellette ülő Jusztina beszédeire.

„Es ön, kisasszony,” szölv emez „mit-som fog adni öreg asszonyaim számára?”

Zina elkeverte tárczáját, kinyitotta és tartalmazó kiritette az asztalra. Összesen egy réz ötkopekes, egy ezüst tíz és husz kopekes pénzdarab hullott ki.

„Ez az egész vagyonom!” szölv fölka-czavta. „Szívesen odaadom,” és Jusztina elé telt a pénzdarabokat. „Míg mama elején a havi zsebpenzemet kifizeti, többet nem adlatok.

A fiatal leány kétszeri, háromszor is kitoridította tárczáját és csak aztán tette vissza zsebébe.

„Es ön, Vasszilissza kisasszony?” Szölv

a kegyencző behelgő hangon, „nem ad alanni snát szegényeim számára?”

„Nekem semmin sincs!” susogta az árva szegénykezve.

„Hogyan! Hisz e hónapban nem költőtől semmit! Holgyeim, én bepapaszolom unokanővéremet; Lissza fősvény. Mond csak hol rejtegeted pénzédet, hogy kölcsönözhessék tőled; tömördek pénzre van szükségem!”

„Nincs semmin,” ismételt Vasszilissza és könyves szemekkel nézett Zinára.

„Mit tettél zsebpenzáddal? Mama minden hónapban kiadja járandóságodat. Mire fordítottad?”

Zina összefonta karjait és a bíró hivatalos komolyságával vetette hátra fejét.

„Tudod nagyon jól, hogy anyám vasárnap meglátogatott és mindenemet neki adtam, hogy ossza ki faluk szegényeik közt!”

„Ah! E szerint Vasszilissza kisasszony-nak falusi jószágja is van?” mondá Jusztina, mi alatt Zina böcsönatott kért unokanővérétől és szeretetteljesen átölelte.

„Valami tizenöt jobbagyunk van,” viszonzá a fiatal leány, „de nagyon szegények.”

„Mégis tizenöt jobbagy az,” gondolta magában Jusztina, „Nekem anyni sincs és az anyimek szintén nem gazdagok.

Ezentul Adamovna Jusztina minden nap eljött a tanuló-szobába látogatába. Ez a látogatás eleinte csak tíz percig tartott, de lassankint az egész estét betöltötte. Dochet kisasszony-nak ez nem volt ingere; de miután a grófné Jusztina látogatását hallgatolag jóváhagyta, nem tehetett ellene észrevétel.

Egy idő óta lábai alatt a talaj inganni érezte; jelenlétében czélzások történtek arra nézve, hogy növendéke nem sokára férjhez megy; elárult tanítványához oly ragaszkodással viselkedett, hogy elhatározta addig mellette maradni, míg ki nem adják neki az utat. Sokszor közel volt már ahhoz, hogy Vasszilisszát figyelmezteti, hogy vigyázzon magára. De ezután eszébe jutott, hogy ehhez nincs joga és csupán arra szorítkozott, hogy folytonos jelenlétével a leányt megvédi.

(Folyt. köv.)

rad. — Széchenyi Pál kereskedelmi miniszter is jelen lesz Tallian Béla, az új somogyi fősöpán beiktatásán. — Ujrendelést adott ki a belügyminiszter, mely szerint a közigazgatási gyakorlatokat is csak fejelem uton lehet elmozdítani. — Szépenn fia a csikmögyl községi tanítókat; az idekifutóknak még a felét sem kapták meg. — Gönyő mellett a Dunából kifogták dr. Piehler Józsefnek, a Schwechthaler elítült osztrák közjegyzőnek holttestét. — Szerencsés és lenyeg történt a déli vasút barcs-pakrázi vonalán: egy munkásszállító kocsi beleütközött egy dráinsibe s Zvatora vasuti mérnök életét veszítette, több munkás pedig súlyosan megsebesült.

A nagy világ.

— **Kaulbars — böhozatban.** Egy orosz félhivatalos lap bécsi levelezője — így írják Bécstől — Kaulbars tábornok viselt dolgait dramátizálta. Három felvonásos bohózatot írt róla s ez a jőzefstadti színház igazgatójának már át is nyújtotta. Érdekes orosz politikai kommunikó ez a bohózat.

— **Ki hitte volna?** A fővárosi állatkertben is megfordult szingálokról sok mindent föl lehetett volna tételezni, de azt alig, hogy szépségükkel valami nagy hódítást fognak tenni az európai nők között. S a barna fejkők nemesak hogy hódítottak, de Párisban hódítottak — ha arról szőlo tudósítások több külföldi lsznak igazat mond — jelentékeny mérvben. Amint ugyanis e tudósítások mondják, sok asszonyban annyira megtetszettek a szingálok, hogy slig tudták tőlük megválni, amikor legutóljára mutogatgatták őket a „Jardin d'Acclimatation”-ban. Hordták számlukra emléklül mindenféle ékszereket, s bucsuztak tőlük meghatottan. S mint hogy másképp, mint egy sodronyhálón át érintkezők a szingáloknak a külvilággal szabad nem volt, a derek fuk odaszorították a képüket a rostélyhoz, s akadt, aki a kormos bőruket meg is csókolta. Sőt hir szerint egy hölgy el is ajúlt a nagy érzékenységnek miatta, ami iránt azonban távolról sem érdeklődtek a szingálok annyira, mint azon jó meleg utazó pok-rozók iránt, melyeket egy másik hölgy adott nekik az utra.

— **A nyugvó lsten** Egy berlini wagnerista nem rég Bayreuthban járt, hol be is bocsaták a színházba. Megtekinté ama termet is, hol a temetőről eltett gátszjelyenyeket őriz. Ahitattal szemlélt a szegény Lajos király koszoruját, de egyszerre arca elborult s buszusban távozott. Miért? Egy óriási koszort pillantott meg, melynek szalagjain Sucher József és Sucher Róza, ismert énekes pár eme hihetetlen ajánlást olvasta: „Nyugodj békében Isten!”

— **Egy vagyon a tengerben.** Filadelfiából írják, hogy ott nemrég egy társulat alakult a végből, hogy azt a tíz millió dollárt kerresse, mely 1798-ban a hajótörést szenvedett „Debraak” angol fregattal a tenger fenekére került. A társulat az év szeptember havában több buvárt küldött le a víz fenekére a kincs keresése végett. A buvárok felhúzták a fenékről egy hatalmas bronz ládát, mely két-ségtől az emeltről kiveszhető. Ez a lele-nagyon felbátorította a társaságot és biztosra veszik, hogy rövid idő múlva megtalálják magát a hajót is, melynek az ő számításuk szerint a Heulgenen fókjól egy és háromnegyed mértföldnyire kell lennie. A „Debraak” fregát fedelzetén levő kincs azokból az aranyrudakból éreik, melyet az angolok az Antillák közelében elfogott három spanyol hajó fedelzetén találtak. Mikor a fregát hajótörést szenvedett, a kormányzó kivételével, valamennyi a hajón levő ember életét vesztette, köztük huszonöt fogoly is. Ha csakugyan sikerül a kincset napfenyre hozni, úgy abból a kormányt egy tízdező is illeti meg.

— **Rövid hírek.** Főúri esküvő volt esütörtökön a bécsi fogadalmi templomban. Gróf Coudenhove Károly és Trauttmansdorff Mária között. — Wiener von Welten lovag, a bécsi pénzvilág egyik legtehtélyesebb vezérfehérja, esütörtökön elhunyt. — K rákó városa egy lengyel nemzeti színház építésére 450,000 frnyit kölcsönt vesz fel. — Triesztben az utolsó 24 óra alatt 8 ember betegedett meg és kettő halt meg cholérában. — Vilmos, a betegnek híresztelt császár, Braun-schweigba készül vadászatra. — Leopápa a minap eljárt; az egész város azt beszélte: baldoklik. — Az orosz kereskedők háborút kértek a czártól egy folyamodványukban, mert nagyon pang az üzlet.

S Z I N H Á Z.

„Coralie fia”

(Színmű 4 felvonásban, Delpit Albertől. Először adták az aradi színházban október 15-én.)

Tout comprendre, c'est tout pardonner: mindent megérteni anyni, mint megbocsátani mindent. Mme de Staël e könnyelmű maximiájára nyomán egy egész történelmi iskola támadt, mely a nagy bűnösök, a biboros gonosz-

tövök múltját megérteni és igazolni tűzte feladatján, s rehabilitálta a leunt századok Nércit, hogy megbocsáthasson a jelenkor zsarnokainak. A történelem vindictit nem késelt követni a dráma, mely torgik volt már az aristotelesi minta szerint készült hősökkel, s új ösvényekre meredek hágókra és szeditó örvények szélére kívánkozott. A bukott, a házasságtörő asszony, a törvénytelen fiu, megsokott, ismerős alakjaivá lettek a modern drámának, s a jámbor közönség bizonyos romantikus diáfenyvel veszi körül a Coralie és Gauthier Margitok bűnös fejét, mely hasonlít a betyár-világ hőseinek nimbusához. kik sokáig éltek a nép emlékezetében, dicsoítve, tisztelve és szeretve, jobban mint azok, kik becsülettel futottak meg a földi pályát s hiven teljesítik kötelességüket Isten és embertársaik iránt.

Delpit drámája, mely a hasonló című ismeretes regnyből készült, a Dumas-féle iskola fattyuhajtása, mely a legelesebben kitünteti ez iskola felsze, beteges irát, bűnös könnyelműségét és hamis erkölcsi elveit. Coralie egy híres nő a Manon Lescaut-k fá-jából, de élelme-szebb, s amitöbb, furfangosabb. Minden porzikajja ünzs: aljasságát és elve-telmültégét tetézi; kapzsiság, az a fa-gyos kalmár-szellem, mely a szerelmi kéj miamorában se hál el, s mely áhízódik, mint vörös fonal, egész életén. E nő életén nincs megbánás, s a kétségbeesés convul-siói középett nem tudjuk, a jelen kudarcát, vagy a mult bűneit siratja-e. Magdolna könyveivel átjutja Jézus lábait és hajjalá törli meg: de ez azt jelenti, hogy megtér, elhagyja a bűn örvényét, és bűnei megbocsátatnak. Coralie a porba omlik fia előtt, de ugyan-ekkor feltárja aljas lelkének irtozatos mély-segét. Ő a szerelemből üzetet csinált s miután minden árucczikké elfogyott, miután báji el-hervadtak, a megtakarított milliókkal vissza-vonult, mint egy élemedett kalmár, ki bekeben s távol az üzlet izgalmaitól, egy kényelmes falusi házban akarja tölteni utolsó éveit.

Coralie és Magdolna közt tehát semmi hasonlóság, Magdolna a „tévűt nő”, ki nek „bűnei megbocsátatnak mert igen szer-etett”: Coralie az eladó szerelem rokantja, ki nem vétezik többé, mert a vétek nem jövedelmez. Magdolna béri a bocsánattal; Coralie a társadalomtól azt kívánja, hogy részesítse őt oly tiszteletben, minő a tisztés ma-tronák osztályrésze. Coralie befurakodik a társaságba, s beváltva szerelmű csengő mil-liókra, azt hiszi, e milliók árán megvásárol-hatja a közbecsületét is. Kudarcot vall. Fiót kiutasítják abból a házból, hol érte egy ár-tatlan és nemesen érző leányzsvi dobog; visszautasítják anyja miatt. És mit tesz Cora-lie? Talán megöli magát? Megszab. diaa a földet egy utalatos teherrel, s tovább nem málzolja magához fiát a vér kötelekeivel? Nem. Coralie az agkok mentházának elére áll, melyet ő alapított, s a kegyesség és jöteknység, gló-riájával feje körül, a szegények áldásától kí-sérve, — valóságos szent, — költözik el a — boldog hazába, hová emelt fövel kérhet be-bocsátatást.

Vannak bizonyos bűnök, melyek tragicus catastropha nélkül, a néző lelkeben undort és utalattal keltenek. A Coralie bünye ilyen. Nem a szenvedély eredménye, — hisz e nő lelké-ben semmi szenvedély: ott minden esupa jég, esupa kő. Szeretett valaha? gyűlött? nagyra-csapó volt? mit érzett valaha olyat, a mi bennünk részvétet indít, ami szánalomra készít, a mi nem megalkadó az emberi természetre? Gyermeké apját — azt meg sem tudja ne-vezni: a gyermek apja a véletlen volt. Gyermekéhez nem anyai indulat fűzte: hiu-ságból, számításból nevelet föl, hogy általa jusson be a társaságba, melyből száműzetett. Minden esupa számítás, esupa önzés e nőben, s tetteivel, egész életével szemben semmit se nyom az a gúrosús rángatózás, nyűszörgés, jajgatás, melyet fia előtt produkál, még ha a megbánás csakugyan öszinte is. Drámában keveset nyomnak a szavak, mikor oly világo-san beszél a tett.

A darab mechanizmusa, egészen Dumasra vall: az imitatio meyan szembetűnő. A nagy, sensatiós jelenéseket előre kitálatjuk: esupin a befeljezés meglepő ránk nézve. Delpit el-simítja az ellentéteket, s a tragicus megoldás helyett egy melodráma derűs fináléjával végzi. Ezért úgy érezzük, mintha a darabnak nem is volna vége, vagyis Logy a problema csak előre van állítva, de eldöntve éppenséggel nincs. A bukott nő társadalmi helyzetét csak az óhajtaná a jelzett irányban reparálni, kiből minden erkölcsi érték kihalt.

Az előadást a csekély közönség feszült érdeklődéssel nézte. Coralie szerepében Hunyady Margit kitűnő alakítást nyújtott, s a nagy drámái jelenésekben bámulatos erővel és megragadó hévvel fejezte ki az indulatok eliein a Montjoieval való jelenésben, II. felv.) nagyon magas hangon kezdte, úgy hogy a harmadik felvonásban, a dráma tetőpontján, már nem igen rendelkezett fölebb emelkedő hanggal s kifejezéssel. Egy szóval a szerep oecomiájával ellejegett tisztába jónni s hogy konkrét példát emelítsünk, midőn Dániel tőle apja

névét tudakozza, inkább hanyatlás mutatko-zik a művésznő játékában, mint emelke-des, melyet a fokozódó hatás megkíván. — C z a n y u g a Emma kisasszony, mint Edith, nagyon kedves jelenség volt, egy kissé sentimentális, olvadozó ugyan, de talán azért, hogy ne zavarja az összhangot maga és S o m l ő közt, ki Dániel személyesité. Somló-nak régi hibája a tördelt szavalásmód — mintha a mondatok élet nem simítanák le, midőn összerakja, — a sentimentális áradozás, a fejnek kissé merev tartása, a nem elég könnyed mozdulatok s a monoton hanghordozás, mely organumának fogyatkozásával látszik összefüggni. A ki mindehhez hozzátörődött már, annak ő igen acceptabilis tüzerkapitány volt.

C s á z á r (Montjoie) és M a k ó (Godefroy) ma is igazolták a róluk kifejezett jó véle-ményt s némiképp felejtették a többiek gyar-lóságát, kik nem méltók, hogy velük egy sorban említessenek.

G—s.

— **A jövő hét műsora.** Vasárnap: „Bu-davár megvétele”, eredeti történelmi népszínmű 3 felvonásban, e színpadon elő-ző, írta R á k o s i Jenő; hétfo: „A haza”, dráma 5 felvonásban, Sardou Victortól; „A tiszta t u r a k a z á r d á b a n”, operette 3 felvonásban: szerda: „Donna Juan-nita”, operette 3 felvonásban; csütörtök: „A v a g y a r o s á”, színmű 4 felvonásban; péntek: „A jó barátok”, vígjáték 4 felvonásban; szombat: „Methusalem h e r e z e g”, operette 3 felvonásban; vasárnap: „A p i r o s b u g y e l l á r i s”, népszínmű 3 felvonásban. — További előkészültre kitűz-tetk: „A párisi”, „Dóra.”

CSARNOK.

A M a t y i.

(Népies fajtakép.)

Nines az a nap, hogy Matyi gyerek ki ne kapná lényegét a lábszijaival, meg pedig dupla porciójában, amit meg is érdemel, mert ő kelme csakugyan furfangos nagy sváhk.

Matyi különben olyan apátlan, anyátlan árva, ki azt sem tudja, hogy hol született. Előzőtt 9 évvel úgy találtak egy kapu alatt liteve s egy szegény kofacsasszony könyörül-tem reg ja, magához vette és nevelte. Egyál-kalommal azonban a szegény asszony vesze-lyesen megbetegedett ágyba dől, s nem is kelt fel onlan többé, — meghalt. Így jutott aztán Matyi — Ambrus Gerszon uramhoz, ki cipészmeister s őt lakozik a felső hárs-utczán a nagy fogadó mellett abban a házban, hol én.

Midőn Matyi új állását elfoglalta, Ambrus Gerszon csak ennyit mondott neki:

— Fiam! hogy ha jól viseled magad, jobb dolgoz lesz, mint az édes szülőid házánál volt (no ott ugyan jó volt!), de ha rosszal-kodol és nem lesz engedelmes, akkor lenyuzom a bőrudet, érted? Ezt bajos volt meg nem érteni.)

Matyi erősen megfogadta, hogy jó lesz. Csakhogy egy suszterinas igérete nagyon kétes biztosíték s körülbelül olyan ingadozó értéke van, mint a bőrzén a török sorsjegyeknek. Matyi eleinte jól is viselte magát, a mes-terségben is szép előmenetelt tett, amennyiben a majster legkisebb csemetéjét a kilencez hónapos Mácsi bábát képes volt naphosszat elingratni, s a mellett kifogástalanul tudta feresny pucolni a kundschafok megföldözött saruit, úgy hogy azok úgy fénylettek, mint a Salamon dinnyei.

Ah, de könnyebb a macskát ragadozó természetéről leszoktatni, könnyebb a francia kormányának Algírban a lázadásra hajlandó Arabs törzsek közt rendet csinálni . . . mint egy suszterinaszt az illem korlátai közé terelni.

Matyi oklva a többi inas-collega paj-zánságain, körmönfont nebulóvá nőtte ki ma-gát. Ha végig megy az utczán, a kissebb fiukat cibálja, a házak csengetyűit megrán-cigálja, s a mellett oly felhástó módon tud fűtyölni, hogy amellet a gözmozdony fűttye csak zengzetes lágy fuvalom — zephir, a katona-banda előtt pedig úgy bányja a cigánykereket, hogy annak látára valamennyi kofa keresztet vet magára.

A mesterhez ekeben sűrűen érkeztek a panaszok Matyi viselt dolgairól, úgy hogy Ambrus uram felfogadta személyesen meg-győződést szerezni a dolgok miben állása fe-lől. Megleste tehát Matyit egy este a temp-lomutczában, midőn az iskolai előadásról kijött.

A híres plevnai kirobanás csak gyenge kísérlet volt ahhoz képest, mint a nagyre-ményű inascsorda az iskolából kijövet kifüj-tett, étkelen zsvaj közt tolongtak egymás hátán.

Ambrus mester behúzódott egy kapu alá, nehogy a búz áradat elsodorja.

A mint így elszörnnyülködve bászokodna, a tömegből kiugrik egy borzas pernhajder s tele torokkal kezdte ordítani, hogy:

Suszterinas vagyk én Debreczenben.

3:00 frt van a zsebemből!
Oda adom a rózsáimnak,
Vegyven tünikát magának
Tyuhajja!

Majster uram ha haragos, majd kibökül,
Ha pedig nem — úgy elverem, hogy megkékül.
Az este is úgy kikapott
Sántának nézte a napot!
Tyuhajja!

Ambrus mester jól szemügyre veti az ordítózu cerberust s abban Matyira ismert. Na váj! dörmögte magában, majd adok én neked, útskéré való.

Másnap aztán megfordult a helyzet és (letszik tudni, egy udvaron lakunk) Matyi nézte sántáinak a napot.

Tegnap ur! pityeregve találtam Matyit az udvaron s kinvánciságból megké-deztem a mestort, hogy mi baj megint az inással.

Ej uram! — szolt — már nem tudom mi a manót csináljak arval a fiural. A feleségem hajnalban beküldte a legény szobájába, hogy huzza fel az órák, hát alig hogy be-ment, egy rémitő ordított hallunk, a s o m m i r e v a l o m a j d l e t e p t e a l e g é n y ó r r á t! Alig várom már, hogy elmúljon még a hátalévo két év, hogy felszabadithassam.

Csakhogy addig még Matyi sokat fog pityeregni.

Proféta.

KIS LOTTO.

T e m e s v á r, október 16:
10. 19. 63. 30. 65.
B é c s: október 16:
18. 88. 77. 24. 13.

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi Lloyd heti tudósítása.

— október 16.

Huzamos idő után végre tegnap ismét beállott a régen óhajtott eső és máig 30 órán át tartott.

A terményüzletben a hangulat bizonyít-lan és vontatott marad, vétel és eladási kedv nélkül.

B u z a helyben és Uj-Aradon alig 2500 mm. heti piacra hozva és nehezkösen 7.80 8.30-ig mm. eladva. — Nagyobb eladások nem jöttek tudomásra.

R o z s n e l ü n g nap óta nagyobb figye-lemben részesül és 5.70 krral mmként kesz-ségesen vásároltatott.

A r p a már hetek óta élénk keresletnek örvend, mert a termes országizerte nem volt kielégítő; néhány kocsirokomány 6.20 mmként eladott.

Z a b csokély kínálat, jegyzése 5.70 mé-terként.

T e n g e r i u j - á r u b a n még kevés volt a piacozás és 4.70 mmként vásároltatott. N e h á n y k o c s i r o k o m á n y 6 - á r u é t 5.60 - 6.5 mmként lett eladva.

Vegyes közlemények.

— **Sertes-állítás.** Az érdekelt kereskedői körök ezennel értéttettek, hogy az osztrák-magyar monarchiából származó sertéseknek a badeni nagyhercezségbe való be- és keresztülvitelére nézve a tilalom megszűnt. Ha azonban azok nevezett nagyhercezség déli határára, t. i. a badeni tavon át Svájczon keresztül szállítat-nak, ezen hercezségben való keresztülvitel esupán Konstanzon át és pedig csakis minden hét pentykétven megengedve és a szállítamútj egy hivatalos okmányának kell kísérnie, mely annak az osztrák-magyar monarchiából való származását igazolja. Ugyanezen rendszárvál áll fenn az osztrák-magyar monarchiából, vala-mint Bulgáriá, Szerbiá, Romániá és Olaszor-szágból származó juhok, sertések és kecskének be- és átvitele iránt is. Budapestben, 1886. ok-tóberhő 15-én. Az igazgatóság.

Szociálislet.

(Október 16.)

(B.) Gyegébb kereslet folytán ezen czikknek az ára, esendes irányzat mellett a mult héten tovább hanyatlott.

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban 27.25 27.50, kicsinyben 28.— hordó nélkül per 100 liter %.

Budapesti gabnatózsde.

(Okt. 16.)

Keves tüzlet, változatlan árrakkal. Tavasz-i buza 9.18—9.19, ősi buza 8.77—8.78, új ten-geri 6.25—6.27, tavasz-i zab 6.63—6.65.

Budapest, október 16. (Az „Arad K ö z l ö n y” eredeti távirata.) Az esti tözede zárlati árfolyamai: Magyar arany-áradek 103.02, magyar papirjaredek 92.02, magyar hitelbank 287.50, osztrak hitelbank 279.—, London 125.20, Páris 49.45.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsden 1886. év októberhő 16-án.

Magyar aranyjaredek 6 sz.	—
Magyar aranyjaredek 4 sz.	103.—
Magyar papirjaredek 5 sz.	92.—
Magyar vasuti koleson	151.50
Magyar keleti vasuti allamkötvény 1. kib.	100.—
Magyar keleti vasuti allamkötvény 2. kib.	—
Magyar keleti vasuti allamkötvény 3. kib.	115.50
Magyar földterhermentesitési kötvény	104.50
Magyar földterhermentesitési köv. záradék	104.50
Temes-báni földterhermentesitési kötvény	104.50
Temes-báni földterhermentesitési köt. zár.	104.25
Erdélyi földterhermentesitési kötvény	104.50
Horvát-slavon földterhermentesitési köt.	104.25
Magyar szőlődszamaraltsági kötvény	96.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	121.25
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	124.—
Osztrak jaredek papirban	82.50
Osztrak jaredek esztiben	83.50
Osztrak jaredek aranyban	114.50
1860-iki osztrak allamorsjegy	138.50
Osztrak-magyar bankreszevény	809.—
Magyar hitelbankreszevény	287.50
Osztrak hitelintézet részvény	275.80
Cs. é kir. arany	5.91
Ésüt	—
20 frankos arany (Napoleonáor)	9.92
Német bromalmi márká	61.35
London (3 havi rátókért)	125.20
30 markos	12.24

IDEGENEK NÉVSORA.

(Október 16.)

Fehérkereszt-szálló. Varga Emil, tábornok, Temesvári, Gróf Brada N., főhadnagy, Makó, Berger A., birt., Déva, Kolozsvár N., ügyvéd, Temesvár. Kühnert M., keresk., Bécs, Marktbreiter N., Krammer E., Fried M., utazók, Bécs.

Nádor-szálló. Kerekes Lajos, gazdatiszt, Blumenthal, Auer Mihály, tanító, Németusz, Bohm J., keresk., Kijénő.

Ticheker-szálló. Hönig József, utazó, Kijaenő. Goldner Károly, utazó, Budapest.

Aranykules-szálló. Nagy Mihály, hivatalnok, Erdély, Popovits A. lelkész, Girad, Morisán J., lel-kész, Ternova, Landauer S., utazó, Bpest.

Meghaltak Aradon.

(Október 9-től okt. 15-ig.)

B e l v á r o s: Murády Berta, ügyvéd leánya, 19 éves, tüdőgümőkör. — Virágh Rózsika, mérnök leánya, 1 éves, bélhurut. — Ötvös József, napzámoló fia, 8 hónapos, bélhurut. — Fikler sík, Priegil Emma, fite-lemester neje, 26 éves, hagnymák. — Prékuf Zacharias, vasuti munkás, 35 éves, hagnyszékülés. — Szeccsánky Mita, napzámoló, 60 éves, gerinczagyorsvadás. — Vas Berhála, magánzó, 74 éves, vegelygyengülés. — Meisztor-vits József, ács, 34 éves, agybántalom. — Erdődi Ma-riaka, cseléd leánya, 7 hónapos, bélhurut.

S r k a d: Peck Maria, műköszörzs leánya, 18 éves, viziör.

Arad városi színház.

Folyó az. 16. 1. kisbilet, 14. szám.

Vasárnap, 1886. októberhő 17-én,

Budavár megvétele.

Bredeti történelmi népszínmű 3 felvonásban. Írta: Rá-kosi Jenő. (Rendező: Krecsányi.)

Személyek:

A népies muzsa (Prolog)	Hunyady Margit.
Az egyesült hadak főparancsnoka	Sárdy Károly.
Segédiszt	Czakó Vilmos.
Özveg Kalotáné, birtokos nemes asszony	Siposné.
Elek	Somló Sándor.
Hedvig	Czanyuga Emma.
Özv. Kolompárné, paraszt asszony	Váczy Vilma.
Pista, fia	Kiss Mihály.
Csurke Luca, cseléd Kalotánáinál	S-Vadnay Vilma.
Homoródy Benze, kapitány	Peterdy Sándor.
Wallon tiszt	Nyilassi Mátyás.
Magyar tiszt	Győre Alajos.
Periz, budai jancsár tiszt	Császár Lure.
Emináh, háremhölgye	Závodszky Teréz.
Kisbíró	Fenyéry Mór.

Melylékek: Alsó és közép kettőspárhöz 7 frt, alós és középpárhöz 4 frt 50 kr., felső kettőspárhöz 6 frt, felső párhöz 3 frt, elsőrendű támlaszék 1 frt 20 kr., másod-rendű támlaszék 1 frt, harmadrendű támlaszék 80 kr., elsőemeleti erkélyülés az első sorban 1 frt 20 kr., másod-rendű elsőemeleti erkélyülés 80 kr., harmadrendű elsőemeleti erkélyülés 70 kr., másodemeleti erkélyülés az első sorban 80 kr., másodemeleti másodrendű erkély-ülés 60 kr., másodemeleti harmadrendű erkélyülés 50 kr., harmademeleti középerkélyülés az első sorban 50 kr., a többi oldal- és középerkélyülés 40 kr., karzat 20 kr

Kezdeté 7, vége 10 órakor.

Felölös szerkesztő: Hindy Árpád.

Közlekedés.

	A vonat	
	ind. Aradról	érk. Aradra
Csabai vegyesvonat	regg. 6.20	d. u. 6.28
Budapesti személyvonat	d. u. 12.31	d. u. 4.10
vegyesvonat	este 9.17	regg. 5.45
Erdélyi vegyesvonat	regg. 6.15	este 8.42
személyvonat	d. u. 4.30	d. e. 11.45
Temes		

FLEISCHER JOZEFA

női divatár-terme,

Aradon, Templom-utca, Minoriták palotájában.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy bécsi bevásárlásomról hazaérkeztem, mely alkalommal ajánlom a téli-saisonra gazdagon felszerelt

női-, leány- és gyermekkalapok,

valamint

főkötők, fejdíszek, menyasszonyi koszorúk, fátyolok

és mindenféle e szakba tartozó cikkekkel álló nagy raktáromat.

Ezeknél fogva oly kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjutányosabb árak mellett finom, izlése és legújabb divatu áruval szolgálhatok és maradok becses pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel:

FLEISCHER JOZEFA.

644-1.2

Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Erdélyi gyártmány.

Pokróc,

szőnyeg

és saját gyártmányu legjobb minőségű

takarókat és matraczokat

csodálatos olcsó áron árusít

REICH B. KÁROLY.

Főraktár:

Szabadságtér 1. sz. alatt:

Fiókház:

Herman-udvar, főtér 14.

Elvezeték és elvezetők férfi-erő.

Tehetlenség.

Biztos segély! A csász. kir. szabadalm. carbon-zuhanyvíz nélküli, állandóan s gyakran már 2 nap alatt, meg a gyógyíthatatlannak látszó a évek óta tartó tehetséget is. Kellmes, külsőleg észrevehetetlen gyógyód. A legelőbbkel prof. és orvosi szaklapok a legmelegebb orvosi ajánlatok s a gyökeresen kigyógyítottak ezének köszönő-iratát, minden érdek nélkül ajánlják minden szenvedőnek a carbon-zuhany használatát, mely állandó sikert biztosít. Teljesen felszerelve, használati utasítással s legelőbbkel prof. orvosi nyilvántartásával 5 frt 80 kr. Titoktartás mellett megküldés és csomagolás. Tartalma és eredete fel nem ismerhető. A csász. kir. szabadalm. carbon-zuhany főraktár: Wien, VI., Maria-hilferstrasse Nr. 80. 613-8.52

Arverési hirdetemény.

Dézna község határában bőséges viz mellett lévő 400 holdnyi erdőben a

makoltatás

f. hó 24-én, d. e. 10 órakor a déznai körjegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni. Az árverési feltételek alólirottán megtekinthetők.

Dézna, 1886. október 24.

640-2.3 **Marosz Zoltán.** körjegyző.

HUSSERL J. VILMOS és TÁRSA

Aradon.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tiszteletteljesen tudatni, hogy Aradon,

Deák Ferencz-utca 42. sz. a.

a takarékpénztári épületben mindennemű legkitünőbb szerkezetű zseb-, inga-, schwarzwaldi- és ébresztő-

ÓRÁKBÓL

nagy raktárt nyitottunk.

Mindenféle órákat a legjutányosabb árakon és kiváló előnyös feltételek mellett

részletfizetésre

is elárusítunk.

Mindenféle órák javítása gyorsan és pontosan eszközöltetik, a legjutányosabb áron két évi jótállás mellett elvállaltatnak.

Becsés látogatását kéri

kiváló tisztelettel:

Husserl J. Vilmos és Társa.

520-13.50

részletfizetésre is.

ROSENBLÜH II. és TÁRSA

Arad, Szabadságtér.

A bekövetkezendő őszi idényre van szerencsénk a t. cz. közönség becses figyelmét

dúsan felszeelt raktárunkra

felhívni.

Szövegeink első rangú angol és francia gyárosok gyártmányai, mindenkor

a divat ujdonságai

minden minőségben, ismert **olcsó árban.** 582-9.58

Nagy választék:

fekete terno, alapin, cachemir nemkülömben selyemszövetek és fekete divat-szövetekben, színes selyem diszek, plüschekben.

Továbbá:

valódi jó mosó cosmanosi barchentekben.

A fent soroltakon kívül felemlítjük még, hogy

Siegl János és társa

Schroll Benedek és fia

első rangú gyárosok vászon-raktárát első rangú chiffon-gyárosok raktárát birjuk és gyári áron árusítjuk.

Mindezekon kívül nagy raktár jutte-szövet és függönyökben, szőnyegeken, berlini és posztó-kendőkben s számos meg nem említett tárgyokban. Ugyszintén dus választék kitünő minőségű kész fehérművekben.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek,

s csakis ily uton szerezhettek t. vevőink meggyőződést áruinkról.

Hirdetemény.

A herceg Sulkowski József Mária ó kegyelmességének Aradmegyében fekvő pankotai uradalmához tartozó Kiszindia községben

italmérési jog

1887. január 1-től 3 egymásután következő évre haszonbérbe adandó.

Felhívtnak a kibérelni szándékozók, miszerint zárt ajánlataikat 10 százalékos bánompénzzel ellátva és alulírotthoz címezve, f. é. nov. 15-ig beadni sziveskedjenek.

A feltételek alulírott gondnoknál és Pankotán az uradalmi felügyelőségnek betekintethetők.

Az ajánlatok elintézése f. é. novemberhó 30-ig megtörténik.

Kelt Aradon 1886. október 14-én.

Tagányi István,

herceg Sulkowski József Mária magyarországi vagyonának hatóságilag kinevezett gondnoka.

641-2.3

80-1886. sz.

Arverési hirdetemény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. tvszék 4060-886. sz. végzése által az aradi ipar- és népbank végrehajtató javára Kiszner József, Weisz Gizella és Kiszner Fitzen Magdolna ellen 430 frt tőke erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 705 frt 50 kr-ra becsült szoba-butor és bolti állványokból álló ingóságok nyilvános-árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Világos községben leendő eszközésére f. évi október 20-ának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-nel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igézőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1886. októberhó 4-én.

Stefanovics Áron,

kir. jbirósági kiküldött.

643-1

6100-1886.

Visszarverési hirdetemény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a pécska-kovács házi kincstári uradalomhoz tartozó magyar-csanádi

italmérési jog

1886. évi november 1-től 1889. október 1-ig terjedő 3 évi bértartamra leendő haszonbérbeadása végett az aradi m. kir. jószágigazgatóságnál (Deák Ferencz-utca 33-34. sz.) 1886. november 2-án, d. e. 10 órakor Patzauer Miksa szegedi lakos kárára visszarverés fog tartatni, melyre bérelni szándékozók 10 százalékos bánompénzzel ellátva, meghivatnak.

Patzauer Miksa ezen visszarverésből kizáratik. Kiküldött ár évenként 3800 frt. A feltételek a hivatalos órákon az irt helyen megtekinthetők.

Arad, 1886. október 11-én.

639-2.3

M. kir. államjóságigazgatóság.

A közeledő őszi idényre

Tóth Lajos

férfi-szabó,

Aradon, Forray-utca, gr. Nádasdy-féle ház.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a legújabb divatu, s a leghirvevesebb kül- és belföldi gyárakból beszerzett

Őszi ruha-szövegeim

már megérkeztek.

Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom, bátor vagyok felhívni raktárom megtekintésére.

Az eddig irántam tanusított bizalmat megköszönve s azt továbbra is kikérve maradok

kiváló tisztelettel

555-12.15

TÓTH LAJOS,

férfi-szabó.

Forray-utca, gr. Nádasdy-féle ház.

Kitünő szabás.

Pontos kiszolgálás.

Legjutányosabb árak.